

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za kraje bivše Avstro-Ogrske:

celo leto skupaj naprej . . . K 60—
 pet let K 30—
 cel let K 15—
 na mesec K 5—

za Nemčijo:

celo leto naprej K 65—
 za Ameriko in vse druge dežele K 70—
 celo leto naprej K 70—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
 Spravništvo (spodaj, pritlikje, levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 90.

Izkušnja vsak dan svojo, živnostni načrtje in pravila.

Inzerati se sklanjajo po poslovnem prostoru in stor 1 m visok ter
 54 mm širok prostor po 30 vinarjev, pri večkratni priobčitvi popust.
 Poslano (tisk prostor) 50 vna.

Novi naročniki naj pošljejo naročnice vedno 100 po uradni poti.
 Na samo plačanje naročbe brez posilne denarja se ne moremo nikakor odzrati.
 „Narodna Tiskarna“ telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hoji ponj:

celo leto naprej K 58— | četrt leta naprej K 15—
 pet let K 29— | na mesec K 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telefon št. 34.

Rasto Pustoslavšek:

Ne bodimo grobarji svoje države!

Stojimo pred katastrofalnimi dogodki, ako se jih pravočasno ne posreči zajeti s pametno politiko.

Stavka celokupnega železniškega osvoja na slovenskem ozemlju je pred vratmi, izbruhne prihodnji tork, ako se ne izpolni železniške prošnje, ki so se v zadnjem času izpremenile, toda po krivdi merodajnih faktorjev, v kategorične zahteve.

Treba je nam biti na jasnem, kaj znači v danih razmerah, v danem trenutku za nas železniška stavka.

Baš zadnje dni so jeli nemara že po zaslugi novega našega ministra za prehrano češče prihajati k nam vlaki, natovorjeni z živili in drugimi življenjskimi potrebščinami. Naj izbruhne stavka, preneha namahoma jedva uvedeni dovoz živil popolnoma, prenehajo tudi transporti premoga. Kaj bi to pomenilo za slovenske dežele, pred vsem pa za Ljubljano in druga naša mesta, si lahko predstavljamo. Nedostaja nam povsod najpotrebnejša živeža, naj promet na železnih poteh samo par dni, mora v Ljubljani in po drugih naših večjih krajih, da po vsi Sloveniji zavladati najstrašnejši glad. Glad pa ne pozna ozirov in ni pristopen treznemu prevdaru. Stradajoče mase bi posegle po najskrajnejšem sredstvu samoohranbe — nastali bi neredi, nemiri, izgredi.

To bi bil dobrodošel povod našemu italijanskemu sosedu za takojšnje intervencije in okupacije našega ozemlja, kar bi tem bolj utemeljeval, ker bi vsled stavke morali prestopiti tudi vsi mednarodni transporti, ki dan za danom prihajajo iz Trsta, preko slovenskih zemelj v Avstrijo in Češkoslovaško.

Da bi to značilo za nas Slovence in menimo tudi za vso našo državo pravcato katastrofo, tega nam pač ni treba posebe naglašati.

A v tem oziru bi ne zedeja nas Slovence prav nobena krivda!

Ako kdo, mi Slovenci smo se gotovo pošteno in z naporom vseh svojih sil trudili, da obvarujemo našo državo in našo mlado svobodo vsakega grozečega ji udara.

Povsodi smo vzpostavili zakonitost in red, dokazali smo svojim bratom in vsemu svetu, da smo zanesljivi in jak državotvoren in državo vzdržujoč faktor.

Računali smo na to, da se bo to dejstvo uvaževalo in upoštevalo na centralnih mestih, za to smo z največjim samozatajevanjem, da z idealnim navdušenjem položili vso moč, vsako odločevanje, vso državno avtoriteto z največjim zaupanjem v roke centralni naši vladi.

Toda zdi se, da nas čaka grenko razočaranje, kaže se, da ne najdemo na merodajnem mestu tistega razumevanja in zaupanja, ki smo ga pričakovali in katerega po vsaki objektivni sodbi v dobri meri tudi zaslužio!

Zaman se trudi naša deželna vlada, zaman so na delu vsi naši poklicni činitelji, da nam priboré posluh in uvaževanje naših želja in upravičenih težej na centralnem mestu, povsodi imajo za nas samo gluha ušesa, povsodi trkamo brezuspešno na vrata, da bi se nam odprla. Umivamo si roke, na nas ni krivde!

A sedaj stojimo na pragu katastrofe. Zgradba, ki so jo s svojo krvjo in s svojim znojem jedva zgradili naši herojski borci za svobodo, naši osvoboditelji, je v nevarnosti, da se zopet zruši vsled naše lastne zaslepljenosti in fatalistične brezbrčnosti in malomarnosti.

Opasnost je, da nam izpodkoplje temelje našega državnega poslopija tisti, katerim pripada nesporno nemala za sluga, da smo se relativno srečno rešili iz avstrijskega vseobčnega razsula. Grozi nam železniška stavka, ki lahko ima za nas, za vso državo nepregledne, katastrofalne posledice.

In vendar bi se dala ta katastrofa z nekoliko dobre volje in z malim razumevanjem dejanskih razmer lahko preprečiti!

Naši železničarji, zlasti nižji uslužbenci stradajo, gladejuje v besede pravem pomenu. Kako naj živé s povprečno 6 kronami na dan, sedaj ko so cene vseh živil tako horendno visoke? Naj se vendar uvažuje, da je naš železničar z malimi nečastnimi izjemami siromak, a ne bogataš, kakor njegovi številni tovariši drugodi, ki so s svojo korupcijo in podkupljivostjo spravili državo že na rob gospodarskega propada!

Naj država ob jednasti uri 14 železničarjem to, za kar so toliko časa žal brezuspešno prosili in kar sedaj v dokaj kategorični obliki zahtevajo!

Pred vsem pa naj se jim zagotovi redna in izdatna prehrana! Ako bi bila državna uprava od vsega pričetka skrbela za to, da bilo za železničarje urejeno vsaj vprašanje prehrane, morda bi nikdar ne prišlo do takšnih usodopolnih posledic. Naj se vsaj sedaj skuša popraviti to, kar se je preje zagrešilo ali zamudilo.

Toda cenene obljube in obečanja ne zaležejo več, treba je dejanj.

Obljubljalo se je že dovolj, toda obečanjem niso sledila dejanja, za to na besede nihče več ne zaupa!

Se je čas, samo brzo, neodložljive odločitve je treba.

Ne bodimo grobokopi naše države!

Nedopustno kolebanje.

Dočim naš kmečki narod, ki se mu ne more odreči bistre razsodnosti, novostanje v naši prenavljajoči se skupnosti sprejema po veliki večini z mirnim zaupanjem, naše meščanstvo v svojem jugoslovanstvu tu pa tam iz vloge pada. Zdi se, da smo se s svojo dušo še premalo vživeli v naloge pri-

Deklaracija Jugoslovanskih Demokratov.

Vprašanje Reke odloženo. — Direktna pogačanja med nami in Lahi?

(Glej Najnovejša poročila.)

hodnosti ali da so vprašanje lastne državnosti nekterniški površno razumeli. Hvala Bogu, da celota naroda stvari ni krivo razumela, vsled česar bodo oni, ki nedopustno kolebajo in se drže iz sebičnosti licitirati z jugoslovantvom navzdol, kmalu osmešeni. Clemenceau je z največjo strogostjo uvedel nadzorstvo nad ljudskim gibanjem, ko je zvičajni Nemec omrežil Francijo s svojim voluntem in francoski narod se je rad podvrgel strogim naredbam svojega državnika. Jednak ukrep belgrajske vlade zdaj, ko pljuskajo valovi prevrata od vseh strani ob meje naše države, spravlja nekterne ob meji iz ravnotežja in izgovarjajo se celo, da bodo revidirali svoje jugoslovansko prepričanje ob taki nespodobnosti vodilnih krogov. Zares čudovita zvestoba prepričanja! Finančni ministrazirski predpise prej v Srbiji veljavne avtonomnega tarifa na celo kraljestvo in določil carinske postaje ob meji, da se vsaj neka podlaga za prihodnost ustvari in že se najde avstrijski, ki še videl ni tega tarifa, pa kot strokovnjak robanta o nedopustnem balkaniziranju modernih slovenskih gospodarskih razmer. Ker se danes s tihotapstvom dobro zasluži, čuti jo se v jugoslovanskem prepričanju na težko preiskušnjo postavljene oni, ki bi radi izvažali, ker je vsled pritiska entente tudi naša meja začasno zaprta. Avstrijskemu biču smo se klanjali tudi v gospodarstvu vso štiri vojna leta, četudi nas je spravila Avstrija s svojimi ukrepi zlasti s preplavljenjem z bankovci skoro vse na beraško palico. Zakaj se je pa slovenski narodnjak par tednov, ko je bila zmagala že tu, prav glasno navduševal za Jugoslavi-jo, če bi ne bil s tem v naprej zaslužil, da mu nova država odkupi vojno posojilo, slabe bankovce in hrabrostne svetinje, ki si jih je zaslužil na bojnem polju nasproti borilcem za našo svobodo! Gotovo je mnogo gorja po naših krajih, brez ozira na izvor istega smo dolžni vsi delati na to, da izidemo kar najbolje. Ne dajmo se pa zavajati od onih, ki jim to koristi, h kolebanju v našem zdravem državljanskem prepričanju. Nikdar naj se kritika ne dotakne najsvetejšega, kar je naš narod veljavno sklenil, naše neporušne skupnosti, zvestobe brez pogojev in brez lahkomiselne odpovedi. Čez pomanjkljivosti uprave prešli bomo edino z uvedbo

in izvajanjem zdrave samouprave, ki ne oškoduje enotnosti državne uprave in zakonodaje.

Demokratska stranka pripravlja v tem oziru izgradnjo države po samoupravi in decentralizaciji v okrožjih in kmalu bode vsak državljani imel priložnost sam se udeleževati v vladanju in sodelovanju v upravi, če ga k temu poslu pokliče zaupanje naroda pri volitvah v okrožno skupščino itd. Tedaj bode odvzeto osrednji vladi, kar jo preveč obremenjuje in za kar ni sposobna. Tedaj bode pa okrožje tudi samo imelo skrbeti, da v svojem delokrogu in s svojimi sredstvi ukrene vse, kakor želi in — zmore. Samoodloba naroda izvršuje se pa enkrat za dolgo dobo in sicer tako veljavno in obvezno, da čaka Radičeva usoda onega, ki bi jo hotel vsak hip na lastno pest revidirati. To naj imajo na umu tudi naši ljudje, ko jih brezvestni činitelji zavajajo, če še ni vse v redu v naši upravi, k razporejenemu sabotiranju države, izsiljevanju in smešnem odpuščevanju zvestobe nasproti trdno ustvarjeni skupnosti. Kritika obstoječega je naša pravica in dolžnost, kolebanje v državljanski zvestobi je pa nedopustno. Glasovanje je zaključeno. O tem predmetu nima nikdo več besede. Dnevni red se nadaljuje.

Jadransko vprašanje.

Naše vprašanje je stopilo v odločilni štadij. Že večkrat so to oznanili, a potem zopet demantirali, danes je to gotovost — če se ne splošilo še enkrat sredi dela. Ker je predmet težak, so olajšali proceduro, olajšali na način, da se človek prime za glavo.

Med Reko in Gdanskim so napravili nekaj junktim — to pove več kot preveč. Prvič so etnografske razmere obeh mest in njih okolice pač tako različne, da človek lahko pojmi takle junktim samo, če se je dal napraviti junktim med naziranjem Clemenceauja in — Wilsona. To je ena plat vprašanja.

Druga je politična. Ker je malo verjetno, da bi mi igrali v Reškem vprašanju vlogo Poljske v Gdanskem, je torej jasno, da so nas potisnili med premagance, na stopnjo Nemčije, ki je požrla milijonske hektarombe Antantinih življenj, razbila celo Belgijo in del Francije, preobrnila zemljo, da ni ostal kamen na kamenu, potapljala zavezniške ladje včasih skoro iz objesti. In verna družica Nemčije, nemška Avstrija ne

bo niti presenečena, če dobi kot nagrado Beljak in Celovec.

Zato se mi zdi neumestno, uganjati taktiko ptiča noja. Tudi jugoslovanski listi namigavajo prikrito, ali govore že skoro odkrito, da sta Trst in Gorica za nas izgubljena. Ker je bolje, da smo pripravljeni na vse slabo — če se nam v zadnjem trenutku nasmeje sreča, blagor nam — ker se torej govori, da sta ti dve mesti za nas že izgubljeni, bi pripomnil, da ni to izražanje popolnoma eksaktno. Trst in Gorica namreč, kolikor sem mogel zasledovati Antantine liste, sploh nista bila nikdar v diskusiji, to so smatrali vsi že vnaprej kot italijansko last, samo nek angleški list je omenil nekoč sramežljivo, da tudi v teh mestih ni vse italijansko. To je bilo vse, vsaj kolikor je prišlo meni pred oči, mislim namreč v tem smislu, da bi se bil zavzemal kak list za tezo, da je to vsaj sporno vprašanje. Izvzemam seveda nekaj švicarskih listov, zlasti tistih, ki so pisali cel čas vojne v prilogi Avstriji in so nas sedaj samo kompromitirali. Zato pogledimo resnico tako, kot je, prej ali slej bomo itak morali — če se ne zgodi v zadnjem trenutku kak čudež . . .

In poleg vsega, bodimo odkriti sami napram sebi. Premalo smo se pobrigali, da bi nas bil spoznal svet, mislili so, da smo približno na kulturnem nivoju Albancev — samo Albanci so bili bolj znani. In to je igralo zlasti pri Trstu, če ne glavno, pa veliko vlogo. Italijani so znali dokazati, da je mesto italijansko, glede okolice pa se niso niti najmanj razburjali, čemu tudi? Po kolonialnem sistemu daje namreč mesto obkoljeje okolici, odtod se namreč širi kultura in civilizacija v zaledje — in ker svet sam ni zaledja poznal, a so ga znali Italijani pokazati kot nekulturno, je bila za nje igra dobljena, predno se je začelo igrati. To je bridko — a je res.

Ne videl bi rad, da bi se kdo razburjal vsled teh mojih vrst, in povdarjam, da je to moje mnenje, in bom imel edino veselje, če dokažejo dogodki — da sem se hvala Bogu motil. J. J.

Izobraževalni odsek „Sokol“ 1. prireditelj v soboto dne 12. aprila 1919 zvečer ob 1/2 8 uri v veliki dvorani Mestnega doma svoje tretje predavanje.

Predava br. inž. Stanko Bloudek:

Razvoj in bistvo bencinovega motorja ter njegova uporaba. Razlagalo se bo na podlagi modelov.

Prijatelji sokoletva vabimo, da se vdeležijo tega predavanja polnočestilno.

Vstopnine ni; prostovoljni prispevki pa se hvaležno sprejemajo. Na zdari!

Odber.

LISTEK.

„Slovenski pisatelji“.

Kulturen dogodek! Res? Kje? Treba je, da izpregovorimo o njem.

„Tiskovna Zadruga“ v Ljubljani se je lotila velikega podjetja. Pod naslovom »Slovenski pisatelji« nam hoče podati zbrane spise vseh naših pisateljev, ki tvorijo takorekoč temelj naše književnosti. To so pisatelji, ki so nastopili po l. 1858; ko je Janežič začel izdajati svoj »Slov. Glasnik«. Kar imamo pred tem, ne pride skoraj v poštev. Edina večja originalna slovenska povest je bila Ciglerjeva »Sreča v nesreči« iz l. 1836, ki jo imenuje Levstik »prvi slovenski roman«. Drugače smo imeli same prevode, ali pa povesti s čudnim pristavkom »poleg nemškega« t. j. po nemškem izvirniku prirojene stvari. »Novice« niso imele smisla za leposlovje — »Slov. Bčela« in Razlagova »Zora« (1851) sta bila dva prva poskusa ustanoviti slovenski leposlovni list. Obe sta prenehali po prvem letniku. »Drobnice« so bile versko goreče in novo ustanovljena »Mohorjeva družba« je zaman pričakovala dobrih leposlovnih prispevkov. Šele ko je Janežič ustanovil svoj »Slov. Glasnik« in je

Levstik pokazal slovenskim pisateljem pravo pot, se je moglo naše leposlovje uspešno razvijati. In res so se v prvih letih »Slov. Glasnika« pojavili mladi talenti, ki so potem tekem nekaj desetletij ustvarili novo slovensko povest, novelo, roman. Veliko je delo teh mož. Doslej smo ga le deloma poznali. Šele popolna izdaja njih del jih nam bo podala v pravi podobi. In ta namen ima zbirka »Slovenski pisatelji«.

Najboljši in najzvestejši Levstikov učenec in najmarljivejši Janežičev sodrnik je bil naš Josip Jurčič — zato je pri izdaji »Slovenskih pisateljev« najprej prišla vrsta nanj. Dasi skoraj najmlajši iz njih je on s svojim naravnim talentom najprej zadel pravo pot. V uvodu nam urednik dr. Prijatelj krasno pokaže, kako se je Jurčič verno držal Levstikovih naukov in kako je dosledno izvajal program, ki je bil podan v Levstikovih »Napakah glede jezika«. V »Potovanju od Litije do Čateža« pa glede vsebine. Prvi zvezek obsega mladostne Jurčičeve stvari: njegove pesmi, narodne pravljice, Spomin na deda, Jurija Kozjaka, Domna itd. Tu vidimo vestno pripravo Jurčiča za poznejše delo. Urednikove opombe prav dobro pojasnjujejo Jurčičeve prve poskuse na literarnem polju. Vidi se, da so »Slovenski pisatelji« končno dobili urednika, ki jim bo dal pravo obliko. Samo Jurčičevih zbranih spisov bo na ta način 16 zvezkov. Ako izide vsa-

ko leto en zvezek, bomo torej v 16 letih imeli popolno izdajo. Mislimo pa, da bo slovenska javnost to podjetje tako podprla, da bo treba izdajanje pospešiti, kolikor bo pač dovoljevalo uredniškovo delo. In ko bo stalo na naši polici 16 takih zvezkov bomo lahko rekli, da imamo v hiši zaklad. Za Jurčičem pridejo na vrsto: Levstik, Stritar, Erjavec, Mencinger, Dolenc itd. itd. To bo torej zbirka, ki bo vsaka hiša nanjo lahko ponosna. In upajmo da smo že tako daleč, da bo vsaka narodna slovenska hiša čutila potrebo, da ima doma svojo knjižnico. In zato smatramo začetek te naše nove izdaje vseh »Slovenskih pisateljev« za kulturni dogodek, ker z njo dobimo prvo prav urejeno in izdano zbirko naših pisateljev. Priznati se mora, da prekaša po uredbi in po obliki izdaja »Tisk. zadruga« v marsičem podobne izdaje sosednih narodov. To nas posebno veselja zaradi naših južnih bratov, ki jim bomo mogli tako nuditi svoje najboljšje pisatelje v taki obliki, da bodo tudi njim popolnoma dostopni. V resnici, ko bo stala ta zbirka celotno pred nami, bomo lahko na njo ponosni in jo bomo lahko lahko pokazali svetu.

V tem oziru gre prvo priznanje uredniku dr. Prijatelju, ki se lotil dela

z vso vnamo, pa tudi s strokovno vestnostjo in spretnostjo; želimo, da bi mu bilo dano dovršiti to veliko narodno delo. Priznanje pa zasluži tudi »Tisk. Zadruga«, ki se je vključil neugodnim tiskarskim razmeram lotila tega važnega podjetja in dala izdaji v tisku in papirju tako lepo obliko, da ji bo izdaja povsod pridobila ugled.

V tem prvem Jurčičevem zvezku dobimo še mnogo nenatisnjenih Jurčičevih mladih del, tudi zapiske iz njegovih dijaških notesov, ki so zelo zanimive. Skratka tu imamo Jurčiča kot gimnazijca-dijaka. In vendar koliko lepega je prinesel že v prvih letih ta mladi študent iz svojega dolenskega raja. S tako ljubeznijo čitamo danes vsako vrstico od njega. Saj vemo, da za vse svoje veliko delo, s katerim je ustvaril Slovence pravi zaklad narodne literature, mu ni bilo na rožah postlano. Kako dobro ga razumemo iz njegove pesmi »Kamen na grob«, kjer pravi: Nekateri med nami se bodo rotili, da Bog ne vzel v grehov je polnem števili.

In treščil neusmiljeno v pekel teman, ker pisal povest serp, zaljubljen roman. Ker maram današnji dan malo že zanje, bolelo me v grobu ne bo opravljanje, saj veste, da z njim se zastoni govori zatore bratitvi vam treba ni.

Edino željo, ki jo izroča svojim prijateljem je, da naj mu po smrti zavzame velik kamen na grob.

»Da v svet se mi noga ne bo povrnila, kjer temna usoda mi vedno je bila, kjer grenko pijačo skrbi sem le pil, in v družbah veselih vesel nisem bil; kjer nisem mladosti poznal, ne uživanja, kjer nisem veselja imel, radovanja, nesreča, nadloga bil dedni del moj, prihodnost brezupna — temá pred menoj.«

Tako je pel Jurčič svojim prijateljem. Vse je bilo res — a danes je drugače. Časi, ko so se pobožne žene »pohujševale« nad Jurčičevimi romani, so minili. Danes ima njegove spise vsako tudi najbolj pobožno izobraževalno društvo. Žal, da jih zadnje leto ni bilo moč več dobiti. Saj naši ljudje čitalo Jurčiča radi po večkrat in poznajo njegova dela zelo dobro. Noben pisatelj ni narodu tako znan kakor Jurčič.

Zato bomo gotovo vsi z veseljem posegli po tej drugi izdaji. S tem bomo pokazali svojo ljubezen do našega najbolj priljubljenega narodnega pisatelja, ki je vse svoje življenje žrtvoval delu za slovensko literaturo. Cena knjigi 12 kron za 528 str. ni previsoka; primerjajmo ceno krone z 1:3 in bomo videli, da niti pred vojno nismo za 4 K dobili tako lepe knjige. Sicer pa dobro blago se samo priporoča in bo zaloga morebiti še prehitro razprodana.

J. Josen.

Politične vesti.

SHODI JDS.

Jugoslovanska demokratska stranka priredi v nedeljo 13. aprila sledeče javne shode: v Zirovnici na Gorenjskem ob pol 4. popoldne v gostilni Kržišnik, v Olševku pri Cerkljah (ustanovni občini zbor), v Krški vasi ob 3. popoldne, v Trzinu ob 4. popoldne v gostilni pri Sili, v Domžalah ob 11. popoldne v gostilni pri Skoku, v Borovnici pri Ljubljani ob 3. popoldne pri Cerku, na Bledu ob 3. popoldne pri Jeklarju. Somišljeniki, jugoslovanski demokrati, so vabjeni, da se teh shodov polnoštevilno udeležijo. Dnevni red: Politični položaj, Narodno Predstavništvo, agrarna reforma in druge važne sodobne zadeve, ter organizacija stranke. Vsi shodi se morajo vršiti trezno in mirno, kakor moramo to pričakovati od naših somišljenikov.

Shodi na Štajerskem. Krajevna organizacija JDS. v Račah je sklicala javen shod 6. t. m. Radi nepričakovane velike udeležbe se je moral shod vršiti na prostem. Predsedoval je predsednik krajevnih organizacij g. Faleš, govorili so poslanec Voglar, prof. Strmšek in dr. Koderman o političnem položaju o pomenu in potrebi politične organizacije. — Mariborska krajevna organizacija JDS. priredi danes ob pol 8. uri zvečer zborovanje članov v Narodnem domu. Drugi shodi JDS. se vrše v nedeljo 13. aprila ob 8. jutraj pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah, isti dan popoldne velik ljudski shod JDS. v Ptuj, na velikonočni ponedeljek 21. t. m. v Ljutomeru; ormožska krajevna organizacija JDS. ima ljudski shod 14. aprila ob 6 zvečer v telovadnici ljudske šole; v Središču 15. aprila ob 6. uri zvečer v ljudski šoli, v St. Bolniku dne 16. aprila ob pol 7. uri zvečer v gostilni Dav, pri Sv. Miklavžu dne 17. aprila ob 8. jutraj v gostilni Golenko in v Ivanjkih 21. aprila ob 3. pop. v gostilni kralji. Na vseh teh shodih poročajo član Narodnega Predstavništva Franjo Voglar o zunanji in notranji politiki, o ustavi, o volilni in agrarni reformi, o valutnem vračanju in političnem položaju JDS. tudi o organizacijskih zadevah JDS., torej sploh o zadevah, ki zanimajo danes vsakega zavednega jugoslovanskega demokrata. Prihiti torej na te shode vsi, opozarjate na ne drug drugega, naj na njih ne manjka nikdo.

Ustanovni občini zbor političnega kluba JDS. se vrši danes v petek 11. t. m. ob 8. zvečer v tajništvu JDS. v Narodnem domu.

Naša posebna telefonična poročila iz Zasedba in brzojavna iz Beograda.

Deklaracija Demokratskega Kluba.

Beograd, 10. aprila. Danes se je tu izvršilo veliko delo, ki obeta obilo sadu za narod in državo. Združenje Demokratskega Kluba s strankami takozvanega srbskega opozicijskega bloka je postalo dejstvo, pojav, ki ga vsa narodna javnost radostno pozdravlja. Danes popoldne je imel Demokratski Klub, klub srbskih samostancev in klub srbskih naprednjakov, vsak za sebe sejo, v kateri je bila enodušno in z velikim zadoščenjem odobrena skupna deklaracija novega Demokratskega Bloka, ki se jutri oficijelno proglasi v prvi skupni seji omenjenih klubov. Izjavo podpisajo predstavitelji vseh treh skupin, ki od jutri naprej tvorijo enoten parlamentarni blok. Srbski nacionalci temu bloku še niso pristopili, to pa je vsled tega, ker se vrši 15. t. m. zborovanje zaupnikov njihove stranke, ki naj definitivno sklepa o pristopu k novemu demokratskemu bloku. Smatra se kot gotova stvar, da se bo tudi narodna stranka pridružila, ker se je dosedaj udeleževala vseh pogajanj ter se nje voditelji popolnoma strinjajo z deklaracijo.

Program novega demokratskega kluba bo zadovoljil demokratske, narodnjaške in naprednjaške kroge širšim našim domovine. S tem se ustvarja velika stranka narodnega edinstva, v kateri bodo združeni demokratični Slovenci, Hrvati in Srbi celega kraljevstva in napram kateri stopijo vse druge parlamentarne skupine kot ostanke stare plemenske porazdelitve našega naroda daleč v ozadje.

Jutri ob 8. uri jutraj pred plenarno sejo Narodnega Predstavništva se vrši prva slavnostna seja novega demokratskega bloka, po kateri se podaja njegovi člani korporativno v zborniško dvorano.

Demokratskemu bloku se pridružujejo tudi Črnogorci in računati je, da mu pristopi tudi večji del macedonskih poslancev.

Deklaracija novega demokratskega bloka se glasi:

Naše narodno ujedinjenje je ustvarjeno po volji naroda. Naše državno ujedinjenje se mora storiti ravnotako. Službeno predstavništvo našega naroda je danes začasno Narodno predstavništvo. Demokratski elementi tega predstavništva imajo dolžnost, da se bližje spoznajo in da se organizirajo z namenom čim prej udeležiti veliko delo. Današnje stanje v naši državi je začasno. Nujno potrebno je, da se čim prej nadomesti s stalnim. To se bo zgodilo z ustavo, ki jo bo sklenila ustava-

tvorna skupščina. Ustava bo mogla samo takrat biti izras demokratskih stremeljenj in moči naše kraljevine, ako se dovolitev v ustavotvorno skupščino grupirajo sorodne moči našega naroda, ki so do sedaj bile razdeljene, ker tudi narod ni bil jedin. Mi delamo prve korake te grupacije s sklepom, da hočemo obdržati skupne seje svojih klubov, da na njih pripravljamo medsebojno spoznavanje in zblíževanje jugoslovanskih demokratov ter pripravimo izgotovljenje jednotejnega programa in vsega drugega, kar je potrebno za končno organizacijo jednotejnega demokratske stranke. S to izjavo želimo spoznati vse druge prijatelje in sorodne demokratske elemente v naši kraljevini s osnovnimi mislimi našega združanja:

I. Smatramo narod Slovencev, Hrvatov in Srbov za en narod po krvi, jeziku, čustvanju in sklopnosti teritorija, na katerem nerazdelljivo živimo v skupnosti življenjskih interesov. Demokracija izključuje vse plemenske, verske, zgodovinske in pokrajinske razlike in ovire kot razlog in podlago za politično delitev in posebno grupiranje. V demokratični državi nima nikdo privilegijev in prevlasti, niti katerikoli del naroda ali plemensko ime nad drugim. Vsa ima biti prožet z mislijo narodnega in državnega edinstva.

II. Naše stališče jeden narod, ena država, ena ustava, ena vlada, eno zakonodajno telo, ob širokem negovanju administrativnih samoupravnih jedinic, od katerih je najmanjša občina, a največja oblast (okrožje). Le to nam bo dalo možnost, da ščitimo svoje interese in da posebno energično razvijamo moč svojih organizacij povsod z isto kompetenco. Ali administrativna delitev države se ne sme izvršiti na zgodovinskih teritorijih, ki so nam ostali od tujca in ki so od njega osnovani, marveč na podlagi gospodarskih, prometnih in drugih živih pogojev delitve našega teritorija v razna naselja. Načela za očitjanje upravnih mej teh teritorijev bo izrekla ustava.

III. V ustavi bo ravnotako na jasen način izrečena pravica državljanov in njihove svobodščine ter mora biti garantiran svobodni socialni razvoj državljanov; ravnotako kontrola dela vseh državljanov in samoupravnih oblasti mora biti popolnoma omogočena. Pravica in svoboda mora biti jednaka za vse. Nobeni omejitvi ne sme biti mesta v vračanju svobode veroizpovedi, gospodarstva, tiska, zborovanja, združevanja, nedotakljivosti stanovanja, tajnosti pisma in svoboda kretanja in potovanja.

IV. V izvrševanju velikega prebrata se mora tudi agrarna reforma urediti jasno in konkretno. Izbrisati se morajo povsod ostanke fevdalizma. Zemlja, ki presega zakonito odmerjeni maksimum, se mora razdeliti poljedelcem v obdelovanje. Vojnimi prostovoljcem in invalidom se mora osigurati in zaščititi zemeljska lastnina. To je osnovno načelo. Ostalo, kar je v dosegljivem delu za agrarno reformo še neizraženo, mora dobiti svoj izraz v zakonu o njej. Ta zakon stoji danes na dnevnem redu Narodnega predstavništva, ki bo proizvedel politiko narodne in poljedelske zaštite.

V. Kakor svojina zemlje, tako mora biti vedno načelno zagotovljena pravična nagrada za proizvajajoče delo, kvalificirano in nekvalificirano. V stari dobi so ljudje izrabljali ljudi, v novi dobi pa mora zavladati mesto borbe duha solidarnosti in v jednako korist vseh ljudi se morajo izrabljati prirodni viri bogastva in energije, kar bo omogočilo mirno in dostojno življenje vsem slojem.

VI. Z soglasnimi ponovnimi izjavami vse faktorje našega naroda od začetka vojne krize pa do danes je naša država ustavno in parlamentarno vladana ljudska monarhija z narodno dinastijo Karagjorgjevičev.

VII. Zahtevamo integralno ujedinjenje našega naroda in izražamo željo, da živimo v miru s svojimi sosedi v svobodni tekmi za civilizacijo vseh narodov in nadi, da se bo ustvarila zveza svobodnih narodov, ki bodo medsebojne spore reševali sporazumno ali potom razsodišča, ne pa z orožjem.

VIII. Valutno vračanje se mora rešiti s čim najmanjšo izgubo ali oškodovanjem za gospodarsko organizacijo države. V novem monetarnem redu mora biti izražena tudi osnova, da se naknadna oškodovina, ki jo plača premagani sovražnik, razdeli na kraje, ki so trpeli največ vojne škode.

IX. Volitve v ustavotvorno skupščino morajo biti najdlje 6 mesecev po končni demobilizaciji. V zakonu za volitve v ustavotvorno skupščino mora biti zastopano načelo demokracije, ki osigurava pravično sorazmerje vseh struj v Narodnem predstavništvu. Glasovanje je neposredno tajno obče in jednako. Čim se po ureditvi državnih mej in končni demobilizaciji more izvršiti potrebno posvetovanje s vsemi prijatelji in somišljeniki, se bomo sbrali in do kraja pogovorili o svojem programu in svoji skupni zastavi. V borbi za svoja načela hočemo urediti veliko jednotno stranko s široko delo med narodom za njega srečno bodočnost.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ljubljanski dopisnik med poroča 11. aprila dopolnje iz uradnega vira: Polodni je neizpravljen. Na frontah je mir. Iz Maribora. LDU. Maribor, 10. aprila. Včeraj je bil v Oštrovi dvorani slajno uspešni sinfonični koncert prvega jugoslovanskega umetnika na godi Zlatka Balokoviča ob sodelovanju mariborske vojaške godbe. Po vsakem nastopu je bil umetnik viharno odobravanje vsake občinstva, zlasti pa po vsakem nastopu proizvajajo fantazije »Fasst« Wmlawstega. Danes popoldne se je Balokovič odpeljal v Zagreb, kjer nastopi jutri zvečer.

LDU. Maribor, 10. aprila. Mariborski nemški pravik dr. Mravljak prodaja svoje posestvo v Leiferspergu za pol milijona kron.

Zgoranja Bistrica. Bil sem te dni po opravih v Zgornji Bistrici, svoječasno zelo zagrinjeni nemškutarski občini. Zelo me je razočaralo, ko zagledam na gasilnem poslopiju še vedno samonemški napis: Ker me je interesiralo ali so tukaj sami mlačneži sem izvedel od nekega naprednjaka, da obstoji občinski odbor še vedno iz prejšnjih štajercijancev, kateri so še vedno ohoji in javno govore, da pridejo pod Nemško Avstrijo. To je naroden škandal, da obstoja občinski odbor iz ljudi, kateri so denuncirali med vojno nedolžne Slovence, dočim se je v drugih občinah napravil že davno red.

Dravska dolina. Ko brskam po kolodarju Družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1919 vidim pri večini podružnic zvezdico *, kar pomeni, da so zaspale, in med njimi seveda skoro vsa Dravska dolina. Sv. Lovrenc na Poh., Meža in okolica, Ribnica na Poh., Ruše in okolica, Slov. Gradec in okolica, obe, Vuhred-marbeški okraj. Prespale so menda vse vojske, zdaj bi se pa le lahko spet prebudile. Zakaj pa je mogla podružnica za Vuzenico, Muta in okolice delovati tudi vsi vojske? Saj se tudi med Slovincem ni godilo nič boljše ko drugim. Tudi letos je imela svoj redni občni zbor in pri in po tem nabrala in poslala družbi lepo vsoto 500 kron. Podružnice, vzdržite se in posnemajte!

Kasno plačilo. Baron Hugon Wambolt ima na svoji graščini Hmelniku pri Novem mestu še celo vrsto let nekega zaprignene Nemca za oskrbnika. Piše se Maks Rauhberger, doma je pa nekeje z Bavarske. Bavarci so prosluli po svoji bojevitosti in Maks Rauhberger ni nikaka izjema. Ko so hoteli še pred vojsko tukajšnji domačini v graščino na dnino, je pretepal fante, pa tudi ozenjeje moze, če mu niso po volji opravili dela ali če mu niso delali dosti urno. Naravnost trpinčil pa je med vojno ruske ujetnike, ki so bili dodeljeni graščini. Kjer je le mogel, jih je pretepal, hrane pa jim je dajal tako malo, da niso mogli živeti ne umreti. Zgodilo se mu seveda ni nič, ker ni imel ničče poguma, naznaniti ga. Ljudje so škripali z zobmi, toda so potrpežli. Rauhberger pa ni bil toliko previden, da bi bil šel po razsula Avstrije v svojo blaženo Bavarsko, nego oskrbuje še nadalje hmelniška posestva. Pred nedavnim časom se je vozil pozno po noči od večernega vlaka z minopoške postaje na Hmelnik. Domači fanti so ga napadli in dali duška svoji opravičeni jezi s tem, da so ga pošteno naklestili, ne da bi ga bili pri tem kaj občutno poškodovali. Zdal je saj videl, kako prijetno je biti tepen. Radovedni smo, če bo zdaj izginil ali ne.

Središče. Tukajšnji občinski zastop je v svoji izredni seji dne 31. marca t. l. imenoval g. Jožeta Šinko, tržana in bivšega župana trga Središča, v hvalno priznanje njegovih zaslug v političnem kakor tudi v gospodarskem oziru, posebno za časa vojne dobe, za njegovo žilneto vrnitev in poživljeno županovanje v prid občanov, častnim tržanom, z naslovom župan starosta. Častitamo!

Pomorski tečaj v Sisku. Na zapoved »ministarstva vojnog i mornarice, odelenja za mornarice, je bil v januarju t. l. ustanovljen »pomorsko - častniški tečaj« v Sisku. Svna tega tečaja je, da mladi častniki in kadeti izpopolnijo svoje vojaško, pomorsko in tehnično znanje, ter da se jim da prilika, poslušati predavanja iz narodnega gospodarstva, trgovskega zemljepis in državnoznanstva. Pri utemeljitvi tega tečaja je bilo dosti zaprek. Najprej je bilo potrebno poslopje, koje je služilo dosedaj drugim namenom, popolnoma preurediti in urediti prostore za spanje, stanovanje in učenje. Nadalje je bilo težav pri izbiranju učiteljskih moči, končno je bilo potrebno dobaviti učne pripomočke, vsaj najpotrebnejše. Zaveznitstvo tečaja je pri vsem tem našlo veliko naklonjenost od strani lokalnih, civilnih in vojaških oblasti. Složno delovanje celega učiteljskega zbora je zmoglo vse te težave in početkom meseca marca je bilo mogče začeti z rednim predavanjem. Od predmetov, ki se predavajo je treba najprvo omeniti moderne jezike, v prvem redu srbsko - hrvatsko, slovensko literaturo in zgodovino kot temelj narodnega mišljenja, potem narodno gospodarstvo, trgovski zemljepis in državnoznanstvo. Predavanja glede službovanja in organizacije vojske, razen tega tudi vodstvo vojaškega vezbanja je poverjeno srbskemu častniku. Trikrat na teden se obdržavajo različne praktične vaje, med tje spada tudi veslanje na Kolpi. V to svrho je dobilo za poveljništvo tečaja od »Riječnice inženirsko-vojaške« 3 čolne na razgledanje. Kadar izpadele te vaje, se služatelji vadilo v športu. Gospod župan Siskli je v to svrhu odstopil primeren športni prostor. Učiteljski zbor je sestavljen iz komandanta (častnik kapetan Ferenčič iz Maribora) ter 12 učiteljev, med temi 2 tujci. Od služateljev je 7 častnikov in 24 narodnoznanstven, na tudi štajni častniki dolo prilike bojevoznarstven literaturo, otvoren je zanje poseben kabinet.

Nalivlje vojaško družbo omenilo v Zagrebu. Tozadevna oglašanja se vrše v Beogradu, kamor je prispelo več vojaških svetovalcev iz Zagreba.

Neodrešena domovina.

Slavna poljedeljskih delavcev v Novari. Nezdovoljstvo italijanskih delavcev se ne pojavlja samo v različnih industrijskih podjetjih in pri mornarjih, ampak tudi še pri poljedelskem delavstvu, kakor je razvidno iz zadnje stavke v Novari, kjer zahtevajo poljedeljski delavci skrajšanje delavne dobe in zvišanje mezde. Kakor poroča »Corriere della Sera« je ravno ta stavka s odzrom na leto nedo in potrebo intenzivnega dela zelo nevarna in ima lahko dalokosežne posledice.

Tudi učitelji stavkajo v Italiji. »La Tribuna« poroča iz Aleksandrije, da je ondi izbruhnila stavka učiteljev, ki zahtevajo zboljšanje gnetnega stanja in protestirajo proti pristranskemu podpiranju državnega učitelstva.

Laške laži o srbskih nastitvih v Bosni in Črni gori. »Resto del Carlino« poroča tendenciozno laž o nastitvju srbske vojske proti muslimanom v Jugoslaviji katerih je okoli dva milijona (??). Muslimani so delovali, kakor laže laški list, vedno z največjo poštovanostjo (?) za ujedinjenje Jugoslovancev, sedaj pa sprelemajo kot plačilo samo nevhvalnost in zatiranje od strani zmagovite srbske vojske. Italijani, največji zatiralci Jugoslovancev v zasedenem ozemlju, se sedaj igrajo za zaščitnike muslimanov, pri tem pa pozabljajo, da so časi medsebojnih bojev minuli.

Dnevne vesti.

Ze zopet nesrečni Kleinmayerjev nestvor. Nesrečni Kleinmayerjev zemljevid je prišel seveda tudi v Beograd in ker ni boljše pri roki, so ga knjigarne razobesile v izložbo. To dokazuje, da je zemljevid potreben in da je zanj veliko zanimanje, dokazuje tudi našo trditve, da so slovenski založniki nerodni, da si niso omislili zemljevida, ampak prepuščili delo tujcu. Toda o tem nismo hoteli poročati. V Beogradu se gomilijo pred zemljevidom kopice francoskih in angleških in tudi ameriških častnikov in vojakov in se zgražajo nad imperijalizmom Jugoslovancev, ki ga dokazuje ta zemljevid. Šlišale so se na naš račun prav pikre opazke in nek francoski štabni častnik si je notiral oni del zemljevida, kjer je g. Kleinmayer s pomočjo prof. Volavška anektiral pol Grške. Mi nismo trdili pred tednom nič drugega, kot to, da nas bo ta zemljevid napravil za imperijaliste in da nam je skrajno škodljiv. In tak nestvor naj še drago preplačujemo! Ravno radi njegove škodljivosti bi bilo dobro, da se zemljevid zapleni in da se ta zaplemba sporoči tu se nahajajočim Antantnim mislim, da bodo vsaj videli, da niso vsi Jugoslovani aneksionistični Kleinmayerji.

Samoslovenske pošne počete so te dni jeli rabiti na poštah v Mariboru in Kočevju. Mariborski Nemci in Kočevjarji so vsled tega silno razburjeni in se že posvetujejo, da-li bi Nemcem ne kazalo napovedati naši državni pošni upravi stavko. Nobenega nemškega pisma vte na pošto, to je baje sedaj njih geslo. Svobodno jim, izhajali bomo tudi brez nemških pisem!

Iz ministarstva za gospodarstvo in rudarstvo. Za tajnika 1. razreda v ministarstvu za gospodarstvo in rudarstvo je imenovan naš rojak dr. Adolf Salberger iz Trbiča. Častnik jugoslovanske legije.

Vpokoječni južne železnice so dne 2. t. m. v Mestnem domu sprejeli te rešitve: 1. Vpokoječnem južne železnice vseh vrst, katerih dohodki ne presegajo mesečno 400 K, naj se izplača v najkrajšem času nabavnih prispevek 3000 K za nabavo obleke družini, vsakemu članu po eno, ker so v 5. letih dobili v celem samo 160 K vo. podpore in si niso mogli kupiti nobene nove obleke, vso boljše obleko pa so morali zamenjati za živila. 2. Pokojnina vpokoječnega južne železnice naj znaša od 1. januarja t. l. najmanj 300 K in invalidov z mladoletnimi otroci pa mesečno 500 K. 3. Vpokoječnem naj se v najkrajšem času preskrbe potrebna in zadostna živila po zmernih cenah. 4. Vsem vpokoječnem i. z. ki so bili vsled bolezni ali onemoglosti predčasno vpokojeni, naj se pokojnina progresivno zvišuje tako, da bodo v primeri starosti deležni tistih prejemkov, ki bi jih imeli v aktivni službi, ako bi bili mogli dalje služiti. 5. Vdove po vpokoječnikih, ki so se šele o svojem umirovljenju poročile, imajo prav tako pravico do pokojnine, kot druge vdove. 6. Vpokoječni ženskega spola so deležni istega eksistentnega minimuma in istega nabavnega prispevka, kakor vpokoječni moškega spola. 7. V naprej naj znaša nabavni prispevek četrtletno 300 K.

Pokoječni južne železnice nam pišejo: K poročilu o naših pokojninah v »Narodu« z dne 5. t. m. dostavljamo toliko, da tu gre za naš denar, katerega smo sami mesečno vplačevali, nekateri celo nad 30 let, zato odločno zahtevamo, da nam ga uprava takoj in redno izplačuje! O kaki prošnji do uprave južne železnice torej ne more biti govora!

Neče se begunska družina za obdelovanje polja na Dolenskem. Pogoli jako dobri. Prednost imajo zidarskega dela valene družine. Natančnejša polasnica dale posredovalni urad za begunce v Ljubljani. »Uradni List« izšla je številka 73. od 9. aprila s običajno vsebino. Zlasti je važna naredba o postopanju pri izplačevanju in novi ureditvi prispevkov za preživljanje in o amaterskih podporah.

Zemljinskih pisar. Deontacija železnice se je obvestila o najnovjših ukrepih narodne vlade glede zvišanja plač železniškim ministrstvom. Paragrafna se obširna enoslovnost najbližje železnice in v nedolgi prihodnosti za izboljšanje njihovega stanja (Sela deželne vlade od 7. aprila).

Najboljše carstveno in varnostnim carstvom je zvišala komisija za začasno mirno in blaginjo deželne imetja dragotno dokazila za 100 odstotkov in sicer s veljavnostjo od 1. januarja 1919 naprej.

V deželni bolnici se povijajo prispevki za posameznega bolnika in sicer v III. razredu od 6 K na 9 K, v II. razredu od 15 K na 22 K in v I. razredu od 20 K na 40 K. V enakem razmerju se zvišajo tudi prispevki v deželni blazinici in hitralnici.

Vseučilniška komisija ima jutri dne 12. t. m. ob 5. popoldne izredno sejo v deželni palači, Bleiweisova cesta 10/II.

Slovenska književnost na srbskih srednjih šolah. Na srbskih srednjih šolah so uvedli takozvane zrelostne tečaje, v katerih se naj dijak pripravljajo za zrelostni izpit. Ministrstvo prosvete je odredilo, da se ima na teh tečajih posvetiti tedensko 4 ure slovenskemu jeziku in slovenski književnosti. Dotična ministrska naredba se glasi: »Pregledu slovenske književnosti je dati 4 ure s popolnim pregledom od Preserna do danes (F. Levstik, Jos. Jurčič, Janko Kršinski, Jos. Stritar, Simon Gregorčič in Anton Aškerc). Radi upoznavanja slovenskega jezika naj se vzame po 1 uro na teden od književne zgodovine. Vezbanje v čitju se naj vrši redno, polagajoč pažnjo na najkvalitetnejše razlike: glasovne, oblične in leksične.

Provizorični učitelji, ki so bili med vojno, oziroma so še danes pri vojakih in radi nerednih vojni razmer niso mogli pravočasno položiti usposobljenostnega izpita in se interesirajo, da se jim bodo štela provizorična, oziroma definitivna leta, naj pošljejo tozadevne podatke in svoj naslov učitelju Tonetu Stefanciosu v Rogatecu (Štajersko) do 18. malega travna.

Iz Spodnje Šiške nam pišejo: Na magistratnem svetu je nastavljen kot čuvaj neki Pressel, ki je znan kot zagrinjen nemškutar. Oborožen je s puško, ki jo rabi, čim se pojavi kakšna kokoš. Dne 9. t. m. je ustrelil 3 kokoši, a nevarnost je bila, da pri tem zadene neko gospo in otroke, ki so se igrali na Engelmannovem dvorišču. AH je Pressel upravičen streljati, ali ni mogoče dobiti domačega čuvarja?

Stavček je tu. Dne 5. aprila smo letos prvič čuli slava ob Krki pri Novem mestu. Zdi se nam, da poje zdaj v Jugoslaviji melikele in toplete noco preje v Avstriji.

»Nehesa na zemlji« je teta, ki lo vprizori v nedeljo 13. t. m. »Sokole« v gostilni »Traune« na Otčulci. Vsi br. Sokoli in drugo občinstvo se vtično vabi. Teta je jako kratkočasna.

O varnostnih razmerah. Višje orožniško poveljstvo v Ljubljani je doposlalo vsem orožniškim postojam in okrajnim glavarstvom okrožnice, v kateri uvodoma omenja, da se množe osobito po deželi tatvine, ropi in poskusih roparskih umorov. Kot vzroke za te nevarne razmere navaja, da je premalo orožnikov, in da so obhodni rajoni preveliki. Nepobitno je sicer, da se klati po deželi kot žalosna dedščina vojne mnogo delomirnih oseb, ki se hočejo na omenjeni način preživljati. Na drugi strani je pa tudi resnica, da so bile orožniške postaje po vojni zelo pomnožene in da so bile že pred vojno zelo goste. Varnostnih organov torej nikakor ne primanjkuje in ni treba, da bi še moralo dolgo trajati, predno bodo zopet vpostavljeni varnost — kakor misli poveljstvo, — pač pa bi se bilo treba z vso odločnostjo in energijo lotiti dela ter z silo napraviti red v deželi. Da bi nočne obhode opravljale civilne osebe, — kakor nasvetovano, — to bi bilo tako nepotrebno, kakor žaljivo za orožnike. Pred 20—25 leti so orožniki za 400 gold. letne plače hodili okrog pri vsakem vremenu noč in dan, takorekoč z uro v roki, in v slučaju kakakega zločina si orožništvo ni dalo popreje počitka, dokler niso bili storilci ali izsledeni, ali pa dokler se ni storilo v tem oziru do akrajnosti vsega. Orožniki so danes prav dobro plačani in ti sigurno nečesto je plače zastojni prejemati. Naj se jim torej da pravilna, strokovno dobro izdelana navodila, — važnost nočnih obhodov bi se naj posebno poudarjalo, — in gotovo je, da bo prav kmalu zopet nastal red v deželi, katerega vsi iskreno želimo.

Postopanje Nemcev na Koroškem. Deželna vlada v Celovcu je odredila, da morajo vsi v javni službi stoječi duhovniki, zlasti oni, ki uživajo dotacijo iz verskega zaklada, dokazati, da pripadajo k nemško-avstrijski državi, ker bi se jim sicer ukinili prejemki. Duhovnikom slovenske narodnosti je pa celovška vlada kratkotalno sploh ustavila plače, med njimi tudi naslednjim: Limpf, Krunk, dr. Arnež, Čukala, Meško, Pazun, Kralj, Sedjak, Germ Poljanec, Zois V., Wes M., Šturm, Fuggar, Nuhačka, Razgoršek, Umlauf, Lasser, Ogris, dr. Lučovnik, Rozman, Hafner U. — Sklene se, da se župnikom slovenske narodnosti na Koroškem izplačajo prejemki, onem na nemškem ozemlju proti svoječasnemu obračunu. — Dalje je celovška vlada tudi prepovedala razpečevanje »Mira« po Koroškem. Ker se ta prepoved ne sklada z načeli reciprocitete — pri nas je namreč je uvoz političnih časopisov iz Nemški Avstrije prepovedan — se sklene podati ugovor proti tej prepovedi pri državnem uradu za zunanje zadeve. Če se zahtevi po razveljavitvi prepovedi ne ugotdi, se bo ravnotako postopalo proti nemškim časopisom v Sloveniji. — Odslovljenim uradnikom in uslužbencem južne železnice, ki se selijo na naše ozemlje, koroška vlada ne dovoli vzeti seboj živila, tudi taka ne, ki so sli sami pridržali. Če se to še ponovi, se bo v vsakem slučaju vrnila nasilnost desetih tukajšnjem Nemcem. Tako je sklenila deželna vlada v svoji 84. seji.

Gotovim ljudem v alham. Dobe se izvzestni Indici, ki kriče kako dobro je na vr. na Dunaju in dnevni nemških mestih, kjer, da ima neprijetno vso na oči in na uho. Tam hujšakam naj zadržite tole: Na Dunaju je taka revščina, da v Ljubljani proti tam niti senca ni. Šlah in meso velja tam kg čez 100 kron in srebro je anloh, kdor more tega dobiti. Moka kg 80 K, o kruhu sploh ne

vedo več, da eksistira. Guljaš n. pr. velja do 25 K porcija, katerih pa osebno najmanj lahko povzije 10. Krompir je tam najboljše delikatese. Na trgu edino repa in zelja. Splošen živčje je nezaheljeno »Dörrgemüse«. Kdor pride od tu tja in pove, da se tudi dobi na trgu, dovolj špeha, mesa, moke, kruha, klobas i-dr. mu sploh ne verujejo, ker je ravno ranjka Avstrija tu vse izropala in izpeljala Dunajčanom. Ko pa prihajajo sem, gredo s celimi družinami najprvo na trg. In kako razočaranje in začudenje! Segajo po belih štrucih in klobasah in vseh dobrotah, o katerih na Dunaju niti sanjali niso, jih kar na mestu zavzijejo, srečni, da so zopet v domovini, katero so jim v nemški Avstriji tako črno naslikali. In že kdo domaćih kaj kritikuje, sliši prav pošteno, navadno: »Pojdite na Dunaj, pa boste videli, kak raj imate v Ljubljani! In res se v tem oziru nimamo prav nič pritoževati; blaga popolnoma dovolj, v trgovinah in na trgu, edino ubožnejše sloje ovira draginja; no, pa upajmo, da bodo tudi te kmalu konec. Ko nastopi splošna konkurenca, do katere je še prav malo časa. In potem bomo lahko srečni in zadovoljni vsi, prav vsi, kdor bo le hotel prijeti za delo. Kletviki naj vzamejo na znanje, da so vsi ti križi testament Avstrije in ko bi ta danes imela še besedo, bi v Ljubljani ljudje od gladi padali po ulicah, kmalu bi pa šla iz hleva zadnja kravica, iz kašče zadnje zrno žita ter bi vse to lepo odpeljali na Dunaj!

Naši sedemnajsti. Oktobra 1. l. so padle zadnje štiri žrtve pri Asiago. Njihovo smrt sem naznanil svojem, imen objaviti ne morem, ker so mi bili ukradeni s prtljago tudi zapiski. Svoje naj naznanijo sprejem obvestila »Slovenskem Rdečemu križu« v Ljubljani, Poljanska cesta št. 4, II. nadstropje. V Rivi sem še pokopal J. Bernača iz Begunja na Gor., ki se je pone srečil z ročno granato. V pisarni »Slov. Rdečega križa« naj naznanijo osebno ali pismeno vsi sedemnajsti, katerim se je posrečilo ubežati: 1. kje so bili, 2. če je kateri tovariš tam umrl, 3. kako se je vsem godilo i-dr. Posebno svoje navednikov, ki so poveljniki delavskih stotnij prosimo, naj osebno ali po dopisnici na zgorajšnja vprašanja odgovorijo. Vsem slovenskim rojakom iskreno priporočamo splošno denarno zbirko za uboge vjetnike. Darove naj pošiljajo na »Slov. Rdeči križ«, »Dobrodelnost« ali na naše dnevnike. Morda bo mogoče darove za Veliko noč že odposlati. O uspehih delovanja za ujetnike bomo sproti poročali po naših listih, katere prosimo vsestranske naklonjenosti.

Za naše vojne ujetnike. »Ljubljanska kreditna banka« ima zveze s švicarsko banko v St. Gallen in taista nadalje zveze z laškimi bankami. 100 K je vrednih 25 frankov = okoli 30 lir. Višje nam tudi Lahi niso menjavali. Kdor pošlje svojem večji znesek, naj kar sam vloži pri banki, lahko z dostavkom — od švice dalje brzojavno. Naslov mora biti natančen in gotov. Naslovi poslani do meseca januarja navadno iz kakega »Campu« ali »Koncentramento« (n. pr. Grezzano, Forte San Felice, St. Marco) ne drže več, kajti ujetniki so bili porazdeljeni na delavske stotnije (»Centur Lavor«) že meseca januarja in razpršeni po vsi Italiji. Za mlade tovariše v taboru Teano pri Kaserti sem »vlovil« danes tisoč frankov = 4000 kron, kar bo že zadostovalo za pirhe. Svojem ujetnikov naznanim, da mi o posameznih pripadnikih ljubljanskega polka ni drugega znano, kakor to kar sem že objavil. Prosim naše denarne zavode za prispevke in naša društva zlasti ženska, naj pridno zbirajo za vjetnike. Ako človek opazuje, kako se ljudje svobodno razveseljujejo po gledališčih in koncertih in kako si ga privoščijo, ako ravno drago in kako naši ujetniki vsega tega nimajo trdnega zaupanja, da bo vsakdo nekaj prispeval za nje, ako se ga opozori na njihovo trpljenje. Prosim vse tiste, naj vsaj najpotrebnejša navodila v pomoč ujetnikom svojim čitateljem razglase. — S.

Vprašanje železniških vožnih legitimacij za državne uradnike. Po razsluži Avstrije so nastale razmere, ki so zahtevale, da so nujno prenestili nebroj uslužbencev na nova, ponajveč od starih zelo oddaljena službena mesta. Mož, ki je bil v mnogih slučajih kot vojak ločen od svoje rodbine težka štiri leta, je zopet odvožen družini in mora uradovati daleč od nje, jesti po gostilnah in bivati v slabih stanovanjih. Njegova edina uteha je bila, da po seti družinici vsaj vsako drugo nedeljo. Dolder so trajale stare vozne cene in je imel z legitimacijo polovično ceno, je že šlo. Zdaj bo pa vsak obisk družine popolnoma nemogoč. Kako bo obiskal mož s Stajerskega, recimo — družino v Novem mestu, ko bi moral samo za vožnjo iz Ljubljane v Novo mesto in nazaj plačati okroglo 68 K. S Stajerskega in nazaj bi ga stala samo vožnja okoli 150 K. Tega si uradnik ali uslužbenec ne more dovoliti. Posledica bo, da se bodo branili ločiti se od rodbine, ali na bodo zahtevali večje prejemke oziroma dnevnice in država ne bo nič na boljšem. Uradniki bi pa vobče rabili legitimacije tudi za uradovanje, saj je premeščena večina v nove kraje, med nove ljudi, ki ne poznajo novih uslužbencev. V uradu ga še nikoli legitimacije uradni protokol, smaj se

mu pa vsakdo lahko upre in zahteva legitimacijo. Pisana legitimacija brez slike ne velja, ker ni dokazila identitete. Ali bi ne kazalo tudi iz tega vzroka pustiti legitimacij in znižati cen uslužbencev? Ali bi res prišla radi tega v nevarnost državna eksistenca? Na Hrvaškem so imeli preje državni uslužbenci zelo znižane vožnine za sebe, za svojo obitelj in za uslužbenca oz. hišne posle, zdaj pa nimajo nič. Moje osebno in nemerodajno mnenje je, da bi novo nastala država dobro storila, posebno v teh »boljševiških« časih, če bi si zagotovila zanesljivo in lojalno državno ogrodje, to je zadovoljno inteligenco, posebno državne uslužbence in učiteljsko. To je element, ki vzgaja vse druge. —

M. G.
Umrli so v Ljubljani gđ. Marija Valenta, g. Rudi Kollman in g. Franc Stemberger. V Novem mestu je umrla učiteljska kandidatinja gđ. Dora Sproc, v Cerknici pa g. Marija Pradič. Prizade-tim rodbinam naše sožalje.

Vremensko poročilo.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
10. 2. pop.	733.1	10.0	brezvetr.	dež.
9. zv.	733.7	8.8		dež.
11. 7. zj.	737.3	5.6	sl. jgv.	več. obl.

Padavina v 24 urah 15.8 mm
— Srednja včerašnja temperatura 9.39, normalna 8.79. Vremenska napoved za jutri: Lepo, severno vetrovno vreme.

Kultura.

Gledališko društvo na Jesenicah uprizori v soboto, dne 12. t. m. ob 8. zvečer in v nedeljo, dne 13. t. m. ob 3. popoldne v dvorani pri Jeleni na Savi Finžgarjevo igrano »Verigac«.

Drugi letnik »Demokracije«. Ta teden razpošljemo prvo številko II. letnika »Demokracije«. Številka je posvečena našemu zasedenemu ozemlju. Prosim, da nam javijo vsi stari naročniki, ki žele, da jim pošljemo to številko, svoje nove naslove, če so jih spremenili po preobrtu. Zlasti nam naj javijo svoje naslove oni, ki so se preselili iz Primorske in ki so služili pri vojakih. Nove naročnike sprejema uprava Demokracije, Ljubljana, poštni predal 91. Celoletna naročnina 20 K.

Narodna štivalica v Kranju priredi v soboto, dne 12. t. m. v sodelovanju z glasbenimi in umetniškimi koncerti s sodelovanjem gđ. Hane Pirkove-Igorove, operne pevke Narodnega gledališča v Ljubljani, g. Riharda Zika, virtuozna na gosli ter g. Janka Ravnika, dirigenta Narodnega gledališča v Ljubljani. Vse podrobnosti o koncertu so razvidne iz vabil. Pri blazinji se bo na večer koncerta dobilo besedilo pevskih točk, da bo mogoče občinstvo lažje slediti predstavi solistke. Začetek koncerta je točno ob pol 9. zvečer.

Postanek in razvoj naše narodne noše. »Splošno slovensko žensko društvo« priredi v ponedeljek 14. t. m. ob 8. zvečer v Mestnem domu javno predavanje. Predava ravatelj muzeja dr. Jos. Mantuan, o postanku in razvoju naše narodne noše. Vstopnina 1 K, dijak in študente proste.

Gospodarstvo.

Prepis nakaznic na čekovno račun. Štev. 336/pr. 19. Vsak, ki ima svoj račun pri poštenu čekovnem uradu v Ljubljani, sme s primernim pooblastilom, ki ga mora izročiti svojemu pristojnemu poštenu uradu prositi naj se zneski poštinih nakaznic, ki dosepejo zanj (izvzemši brzojavne, ekspresne, vrnjene in take nakaznice, ki se imajo izročiti lastnoročno), pripišejo njegovemu čekovnemu računu. Poštini urad nakaže v tem slučaju vsak dan poštenu čekovnemu uradu v Ljubljani skupni znesek poštinih nakaznic, ki ga je pripisati lastniku računa, s polnočnico, ki se glasi na račun prejemnika poštinih nakaznic, ter pošlje imetniku računa v zavičku odrezke poštinih nakaznic s prejemnično vred. Imetnik računa naj odda v ta namen poštenu uradu primerno zalogo položnic in naj to zalogo vselej o pravem času dopolni. Zalogo položnic za prenos poštinih nakaznic na čekovni račun pa ni treba, ako stanuje lastnik računa v dostavnem okraju poštene urada Ljubljana I. V tem slučaju ne dostavlja poštini urad kuponov poštinih nakaznic posebej, temveč pošilja mu jih poštini čekovni urad z računskimi izpiski, v katerih so zaračunani zneski.

Laška valuta. Z dnem 10. aprila t. l. stopa po naredbi vrhovnega poveljstva kr. laške vojske v »Julijaki Benečije« in v Trentinu v veljavo laška valuta. Avstro-ogrska valuta se zamenja tako-le: bankovci avstro-ogrske banke v kronah, izdani na temelju zakonitega pooblaščenja pred 27. oktobrom 1918, z laško papirno valuto proti 0.40 lire za krono; srebrni avstro-ogrski denar z laško papirno valuto proti 0.80 lire za krono. Zamenjava se denar od 10 do vključno 19 t. m. pri vseh zavodih, ki so zato izrecno pooblaščen. Z dnem 20. aprila izgubi avstro-ogrska valuta vsako plačilno moč in pride iz prometa. Avstro-ogrski drobci ostane v prometu do nove naredbe in se njegova vrednost določa: eden centezim od lire za vsaki vinar od krone.

Davek na vojne dobičke. Izvešček iz plačilnih nalogov o davku na vojne dobičke za leto 1917. v političnem okraju Kamnik je na vpogled pri davnem okrajnem oblastu v Kamniku,

Interesentom. V Parizu se nahaja tvrdka Jovan Petrović in kompanija, mednarodni uvoz in izvoz strojev za vse industrije, barv, mineralov, kemikalij, kož, esenc, platna, sukna, galanterije, konserv zdravil itd. Naslov: Pariz 176, Boulevard Malesherbes. Ima poseben tehnični bureau za ureditev tavnice in delavnice in za prekrbo strojev ter pošlje na zahtevo prospekte in pojasnila.

Deželna banka se boče spremeniti v akcijsko podjetje z 10 milijoni kron glavnice. Glavnica naj bi obstojala predvsem iz združnega denarja, potem s sodelovanjem bank in privatnikov. Tako je sklenil direktorij Deželne banke. O zadevi boče odločala deželna vlada.

ZAGREBSKA BORZA.
LDU. Zagreb, 11. aprila. Včerašnji zaključni kurzi na zagrebski borzi:

Najnovejša poročila.

(Naša posebna brzojavna poročila.)

KRITIKA.
Lucern, 10. aprila. Mnogi francoski listi, zlasti »Temps« in »Echo de Paris«, ostro kritizirajo, da je ameriška visoka financa zopet navezala stike z nemško financo. Pravi, da so s tem korakom pojasnjeni marsikateri dogodki zadnjega časa.

DEMANTI.
Lucern, 10. aprila. Vest, ki se zlasti v zadnjem času zelo ponavlja, da hoče Amerika priznati rusko sovjetsko vladu, se iz New Yorka uradno demantira.

PADEREWSKI.
Lucern, 10. aprila. V konferenci s Clemenceaum, Pichonom in drugimi je Paderewski kar najbolj energično zahteval Gdansk za Poljsko. Paderewski je predvčerajšnjem prisostvoval seji francoske zbornice. Poslanec so mu priredili viharne pozdrave.

STAVKE V ITALIJI.
Geneve, 10. aprila. V Mortari je izbruhnila generalna stavka.

GENERALNI ŠTRAJK PROTI PARISKI KONFERENCI.
Geneve, 10. aprila. Rimska delavska zbornica je sklenila 24.urno generalno stavko kot protest proti pariski konferenci. Stavka prične jutri 11. t. m. zjutraj ob šestih. Vlada je prepovedala nameravano veliko ulično demonstracijo in je zbrala v Rimu za varnost celo armado vojaštva.

UKRAJINCI SO SI VEDNO ENAKI.
Geneve, 10. aprila. Takozvana ukrajinska vlada v Stanislavovu je brzojavila odboru četvorice, naj dodeli Reko Lahom, ker bi Ukrajina le na ta način mogla priti na Sredozemsko morje. Ta brzojavka je pač vredna vsega ukrajinskega obnašanja pred vojno in med njo.

NOVO NAZIRANJE. GLEDE JADRANSKEGA VPRAŠANJA. — ZOPET ODLOŽENO! — DIREKTA POGAJANJA. — VPRAŠANJE ODSKODNINE.

Geneve, 10. aprila zvečer. Težave, na katere so naleteli v odboru četvorice pri posvetovanju o jadranskem problemu, so tako velike, da so v Franciji izdali najprej ponovno strogo cenzurno naredbo proti objavi vseh podrobnosti o posvetovanju o tem vprašanju in da drugič resno razmišljajo, ali ne bi odložili vsega jadranskega vprašanja na čas po veliki noči ter dokončali najprej preliminarni mirovni načrt z Nemčijo. Prevladuje mnenje, naj bi se jadransko vprašanje pozneje rešilo z direktnimi pogajanjimi naravnost med interesi. Lahi so jako razburjeni radi tega novega načrta in njihovi pristaši, kakor bivši socialisti in revolucionarji Herve in drugi krepko pišejo, naj se Reka kar izroči Lahom, dočim se resnejše časopise s tem vprašanjem sploh ne peča več. Dejansko se tudi odbor četvorice ne posvetoje več o jadranskem vprašanju. Zato pa dominira vprašanje odškodnine. Razočaranje je zlasti pri Francozih prav veliko. Mesto 326 milijard, ki jih zahteva »Matin«, bo dovoljenih najbrže največ 30 milijard in še od teh se bo na roko izplačalo samo šest.

VAŽEN GLAS O NAS.

Geneve, 11. apr. »Chapuis« objavlja v »Journal de Gen.« važen članek pod naslovom: »Italija in Jugoslavija«, v katerem piše: Med vprašanji, o katerih razpravlja odbor četvorice, je gotovo eno najbolj zamršenih vprašanje jugoslovansko — laškega spora. Orlando pravi, da odide, če bi se njegove zahteve še samo predložile odboru in ne kratkoma priznale, Barzilaj izjavlja, da se Orlando ne more spuščati v razgovor s Trumbićem, ki je reprezentant naroda, ki se je boril proti Italiji do zadnje minute, Trumbić je Hrvat in Hrvat so bili v avstro-ogrski armadi, toda tako Hrvati in Slovenci, kakor Čehi so stresali s sebe jarem Habsburžanov in jedva pričakovali premirje, da so nastopili in se združili s svojimi starimi prvoborci in soplemenjaki Srbi, da se združijo z njimi vred v jedno državo. Govoriti, da je Trumbić nasprotnik Antante, je milo rečeno zelo zelo oddaljeno od resnice. Mi sploh ne razumemo, kako je mogoče, da smatra Orlando takega moža in državnik za sovražnika, za sovražnika Antante, dočim Trumbić v resnici samo nasprotuje posebnim laškim interesom.

Banka za trgovino, obrt in industrijo	475	485
Banka in hranilnica za Primorje, Sušak, nove deln.	505	515
Hrvatska eskomptna banka	1420	1400
Eskomptna in menjalna banka Brod, nove delnice	—	395
Hipotekarna banka, Zagreb, nove delnice	—	394
Jadranska banka, n. del.	860	880
Hrvatska kreditna banka, nove delnice	890	920
Narodna banka, Zagreb	450	440
Obrtna banka	220	223
Poljedelska banka	104	106
Prva hrv. štedionica, st. d. nove delnice	—	9000
Riječka pučka banka, nove delnice	208	215
Zemaljska banka	715	725

Raznašajo se različne govornice in na dan prihaja tudi vprašanje, ali je Italija bila vedno zvesta. Srbi gotovo zaslužijo izvestne dokaze simpatij in ne sme se misliti, da bi takšne simpatije bile dokazane, ako izpremenimo svoje dosedanje držanje napram njim na brisinski način. Tudi ni misliti, da bi pri nas takšen nastop Italije njej sami pridobil večjih simpatij. »Journal de Geneve« je najuglednejši švicarski francoski list konservativne smeri. Razširjen je zelo po Franciji, kamor ima prost vetop, tako da se bo ta članek vključ v cenzuri čital v Franciji. Članek je uspeh izveštiteljske službe, ki jo vzdržuje Ljubljanski dopisni urad v inozemstvu.)

Naša današnja poročila iz Beograda in Zagreba.

ČASOPISJE JDS.

Beograd, 11. aprila. Prihodnje dni začne izhajati v Beogradu velik dnevnik JDS, glasilo Demokratskega kluba. 15. t. m. začne izhajati istakot dnevnik Jugoslovanske demokratske stranke v Novem Sadu in v prihodnjih dneh v Sarajevu.

DOBRODOŠEL, NARODNI BOREC!
Beograd, 11. aprila. Juraj Bianchini je bil včeraj sprejet v Demokratski klub in pri svojem prihodu navdušeno pozdravljen.

NIČ POČITNIC.
Beograd, 11. aprila. Na včerašnji seji je Demokratski klub sklenil zahtevati, naj bi odbor za agrarno reformo nadaljeval svoje delo tudi preko velikonočnih parlamentarnih počitnic, da se definitivni načrt agrarne reforme čim prej konča.

SHODI JDS. V CELI KRALJEVINI.
Beograd, 11. aprila. Poslanici Demokratskega kluba prirede o velikonočnih počitnicah okrog 200 shodov po celi kraljevini. Glavni sestanek se bo pa vršil v Ljubljani o priliki glavnega zborovanja Jugoslovanske demokratske stranke. Tega shoda se razven večine poslancev DK udeležita tudi minister Davidović in bivši srbski ministrski predsednik Drašković, voditelja srbske samostalne stranke.

DAVEK NA VOJNE DOBIČKE.

Beograd, 11. aprila. Po naših informacijah bo davek na vojne dobičke jako radikalen: do 10.000 K zapade državi 30%; do dobička do 20.000 K 35 odstot.; do 60.000 K 50%; do 100.000 K 60%; do 200.000 K 70% in čez 200.000 kron 80%.

ZGRADBE.

Beograd, 11. aprila. Vlada je sklenila obširno akcijo za popravilo poškodovanega Beograda in zlasti za zasilna stanovanja ter je v to svrhu določila 11 milijonov dinarjev. — Po načrtu, ki je že odobren, bo doslej še nedograjena zgradba, namenjena za srbsko skupščino, najhitreje dozidana in preurejena za novi parlament SHS. V dosedanjem starem dvoru bo nastanjeno ministrstvo zunanjih zadev, kraljevski dvorec se pa postavi na Kalimegdanu.

ZA ISTRO.

Beograd, 11. aprila. Vlada je odredila pol milijona dinarov za podporo istrskih beguncem. Tozadevna akcija je poverjena v roke hrvatskega bana. Dosedanje poverjenstvo za Istro je odpravljeno in dr. Matko Laginja je odrešen s tega mesta.

Vesti Ljubljanskega dopisnega urada.

ZAVLAČEVANJE.

Od tiskovnega urada naše delegacije v Parizu je prejela deželna vlada v Ljubljani preko Berna nastopno brzojavko: V sredo se je mirovna konferenca počela z vprašanjem odškodnin. Mislil se, da se je dosegel popoln sporazum. Vsota plačil poleg plačila v surovinah, katero bi plačala Nemčija, znaša 30 milijard frankov v gotovini. »Lanterne« javlja, da dobi Francija 55 odstotkov te vsote. Karakteristično je dejstvo, da noben komentar o razdelitvi vojnih odškodnin ne omenja Italije. Ameriški izvedenci računajo samo s Francijo, Srbijo, Belgijo, Ameriko in Anglijo brez Italije. To je napravo v Rimu zelo mučen vtis. Dobro poučeni krogi pravijo da so dela sveta četvorice v zadnjih treh dneh izdatno napredovala. Netočna je trditve gotovih časnikov, da se je dosegel popoln sporazum v vseh vprašanjih. »Daily Mail« demantira to vest in pravi, da je glavna ovira za sklep miru z Nemčijo italijanska zahteva, da se istočasno podpiše mir z Avstrijo. Ako konferenca sorjce to italijansko tezo bi se podpisala preložitveno miru zavlekel, dokler ne bo rešeno jadransko vprašanje. Neponstvitost Italijanske delegacije, ki jo vodira vse italijansko časopisje, nudi malo upanja, da pride lahko do te rešitve. Z druge strani se vzdržuje trditve, da Wilson zavrne konferenco, ako dnevna vprašanja ne bodo rešena v zmislu njegove politike do Velike noči.

Društvene vesti in prireditve.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Jutri v soboto zvečer ob 7. ženski zbor, ob pol 8. moški zbor.

Društvo inženjerov v Ljubljani ima izredni občni zbor v torek 15. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani mestnega magistrata. Člani se vabijo k polnoštevilni udeležbi, ker je med drugim tudi sprememba pravil ter povečanje odbora na dnevni red.

Stanovska Zveza slovenskih akademikov. V poročilo tova. Kogovška v »Slov. Narod« od 9. aprila t. l. o SZSA se je vrnilo dvoje stvarnih pomot, Predvsem moramo povdariti, da Zveza ne zasleduje nikakih »odločno kulturnih ciljev«, ampak ima samo nalogo, da zastopa stanovske interese vseh slovenskih visokošolcev — brez razlike svetovnega prepričanja — napram javnosti in merodajnim faktorjem. Ravnotako je pomotoma prišlo v omenjeni članek poročilo o predavanjih g. Virenta, ki je imel svoja predavanja samo na sestankih OSSO, ne pa na Zvezinih sestankih. Toliko v pojasnilo, da se izognemo vsakršnemu nesporazumu. — Za SZSA: stud. jur. Ponikvar Ad. t. 8. tajnik.

Spominjajte se zaklada „Slov. sokolske zveze“.

Aprovizacija.

† Ljubljanski prodajalci sladkorja se vabijo, da se zglase zanesljivo jutri, v soboto dne 12. t. m. pri gosp. ravnatelju Lileku radi nakazila za sladkor.

† Prodaja sladkorja. Na vsak drugi odrezek sladkorne izkaznice se dobi 1 kg sladkorja, ki stane 4 K 50 v.

† Kruh ali moka. Ker ni mogoče takoj odstaviti nekaterih ovir za ureditev prodaje krušne moka namesto kruha se bode do vstetega torka 15. t. m. dajalo na krušne izkaznice le kruh in sicer v nedeljo dosedanj črni kruh, v ponedeljek in torek pa beli kruh. Hlebeček belega kruha bo tehtal 125 dkg in stane 1 K 32 v. Vsaka oseba dobi v torek in sredo pol hlečka kruha. Kdor pa boče za sredo in potem naprej namesto kruha krušno moko, naj to takoj v ponedeljek sporoči peku, oziroma on prodajalni ali konzumu, kjer dobiva do torka svoj kruh. — Na poznejše priljave za moko se ne bode moglo ozirati, ker je treba krušno moko že v torek nakazati, po vsak kilogram posebej pa ne morejo hoditi prodajalci moke. Namesto kruha se bode dobila tista moka, iz katere se peče kruh v vojni pekarni, oziroma pri pekli. Opozoriti pa je treba še posebno, da se dobi v ponedeljek in torek le bel kruh, in da ne sme nobeden pekar prenašati bel moki kako drugo moko, če tudi bi jo še imel kaj v zalogi. — Kje in kako se bode dobila od srede naprej moka za kruh, se pravočasno objavi. — Svoje krušne karte naj torej vsak odda brez skrbi peku ali vojni prodajalni kar se bode dobila krušna moka od srede naprej na krušne rodbinske legitimacije. — Prodaja moke za kuhno, oziroma pečivo, ki se dobiva na močne izkaznice, ostane neizpremenjena.

† Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka z dne 9. t. m. je poročati: Krušne moke še vedno zelo primanjkuje. Kruh je bil zadnje dni tako slab, da ga marsikdo sploh uživati ni mogel. Odešek je soglasnega mnenja, danikakor ne kaže se naprej iz te moke peči kruh. Zato se s prihodnjim tednom opusti peko hlebov. Peči se bodo začele žemlje iz bele amerikalnske moke. Vsaka žemlja tehta 6 dkg in se prodajajo žemlje na krušne izkaznice po 30 vln. kos. Kdor ne bi hotel žemelj, lahko zahteva moko. Že pri krušnih komletjih tekoči teden bo vsaki stranki na prostodano, ali se odloči za prejevanje moke ali kruha (žemelj). Razdelilni načrt in nadaljna pojasnila glede prejevanja moke in žemlj se pravočasno objavijo v časopisju. Izkaznice ubočne akcije revidira poseben pododsek aprovizacijskega odseka. Prihodnji teden se razdeli po pol kilograma bele moke na izkaznico.

† Semenski krompir. Vse one stranke, ki so se zglašile v gospodarstvenem uradu na mestnem magistratu za semenski krompir, dobe krompir v torek dne 15. aprila popoldne od 8 do 11 ure in popoldne od 2 do 5 ure v skladišču pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Kilogram stane 80 vin, in dobi vsaka stranka toliko krompirja, kolikor ga je priglasila.

Poizvedbe.

Kdo izmed vrnivših ujetnikov iz Rusije ve kaj o Franc Urbančiču, posestniku v Biatni Brezovici hiš. št. 1. Služil je pri domobranskem pešpolku št. 27; odšel je na bojišče 1. oktobra 1914 iz Tolmina s 1. maršbataljonom, 1. stotnijo. Zadržan njegov naslov iz meseca marca 1918 je bil: Franc Urbančič, Trocky - Lager, Busnuk, gubernija Samara, Rusija. Prijaznega obvestila prosim njegova soproga Ivana Urbančiča, posestnika v Biatni Brezovici hiš. št. 1, pošta Vrhnika, katere tudi povrne vse stroške.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. K. v K.: Saj je bilo objavljeno!

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kostar.

Leztnica in tisk »Narodna tiskarna«.

Proda se 20—30 mq. Naslov pove upr. Sl. Nar. 4063

Proda se pisalna miza, salonska miza, za luster, žlice in vilice. Naslov pove upr. Sl. Nar. 4070

Proda se dobro ohranjena sobna oprema. Ogleda se v ponedeljek, petek in soboto v Lescah št. 5. 4021

Par lepih komatov z vprego proda trgovina s semeni Križar Sever & komp, Ljubljana. 4013

Sprejme se več pomočnic le prve moči, ki, ter krojaški pomočnik za damski modni atelje proti dobri plači v današnjih razmerah. Dopisil pod „Modni atelje/4006“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 4006

Perica, vajena boljega likanja, se sprejme na graščini Križar Sever & komp, Ljubljana. 4004

Izvirno kraljevo vino iz leta 1917 in 1918 se kupi po ceni pri gosp. J. Berlog v Zetah pri Rogateci. 4018

Mizar zmožen risanja želi službe kot risar ali pa predelavec v kakšni tovarni za izdelovanje pohištva. Naslov pove upravništvo Sl. Nar. 4039

Kupim motor 1/4 ali 1/2 PS. Stamen Kmetec, Kolodvorska ul. 22/II. 4027

Zastopstvo zavarovalne družbe za novomeški sodni okraj se sprejme. Ponudbe pod „A. B. št. 1/4078“ na upr. Slov. Naroda. 4078

500 K nagrade onemu, ki mi preiskrbi lepo stanovanje 2—3 sob s pritlikinami za takoj oz. 1. maj. Ponudbe na upr. Sl. Nar. pod „Miro/4058“. 4058

Soba iste mlad, soliden, samski u adnik, če mogoče z domačo hrano in postrežbo. — Ponudbe pod „Kje dom je moj/3980“ na upr. Slov. Naroda. 3980

Zakonski par brez otrok išče za takoj s kuhinjo v Ljubljani ali vsaj v bližini Ljubljane. Ponudbe pod „zakonski par brez otrok/4061“ na upr. Sl. Nar. 4061

Prode se eno vprežna, dobro ohranjena, njena kočija ter kobila domače pasme, rjava, srednje visokosti, 7 let stara, brezhibna. Ogleda se: Lesce (Gorenjsko) št. 30 gostilna pri „Majniku“, Lovro Bohinc, posestnik. 4030

Zanesljiv kraljski blazek, ki tudi razpisuje dela, se sprejme takoj. Dopisil za navedbo zahtevane plače na graščinsko upravo Braneč, pošta Ljutomer. 4050

Kuharica srednje starosti, izurjena, varčna, vajena vsega gospodinjstva, išče službo kot taka h kakemu samostojnemu gospodu uradniku ali zakonskim brez otrok. Ponudbe blagov. naj se pošljo na J. N. poštne letice, Šmarjeta pri Novem mestu. 4056

Gospodinja z dežele išče mesta pri boljši gospe ali sivilji, kjer bi imela priliko izuriti se v šivanju. Vajena vseh hišnih del in tudi boljše kuhe, bi pomagala pri gospodinjstvu. Ponudbe na upravništvo pod „Prilika/4045“. 4045

Bukavih drv 8 vagonov je napredaj. Na željo se tudi na vseh zeh dostavijo v Ljubljano. Poizve se v pisarni živinorejske zveze v Šmarci p Radomlje. Istotam se izve za več vagonov kislega zela in oljčnih tropin, ki so izvrstna krma za živino. 3589

Kupim več dobro ohranjenih motornih koles Florjancić, Solenburska ulica 9. 3977

Proda se radi preselite: izvrsten krastenc z žarnicami, otroški voziček, viseča svetilnica, uniforme, damski kostum za normalno postavbo, angleško modno blago za moško obleko in damski kostum, usnjate črne hlače in razne druge stvari. Tržaška cesta 45. 4066

Prodajam hišo v Lescah št. 21 & 23. V tej hiši se nahaja že mnogo let poštni urad, in poleg tega je oddati še 4 stanovanja. K tej hiši spada tudi zemljišče za 15 mernikov posevke, 1 večji travnik in 14 oralov gozda. Natančna pojava se polzvedo pri lastniku V. R. v Radovljici št. 84. 3988

Ženitna ponudba! Ekonom, oskrbnik veleposredstva, 33 let star, jako treznega značaja, doborščen in vreden, z večjim premoženjem v gotovini, se želi priženiti h gospodini ali vdovi primerne starosti, katere ima srednje gospodarstvo gostilno ali kako drugo podjetje. — Tajnost za jamčena. Le resne ponudbe s sliko, katere se takoj vrne pod „Resnica/4048“ na upr. Slov. Naroda. 4048

Proda se pisalna miza, stoli, kredenca omamizna miza uporabna, zimnice, odeje, blazine, koci. Namizni pri z obrišali (cele garniture za 6 in 12 oseb) svetilke, konzoli in več drugih stvari Gorupova ul. št. 12, v petek in v soboto (11. in 12. t. m.) od 9.—12. in od 3.—6 ure. 4034

Naravno malinovo in citronovo esenco in druge potrebščine za izdelavo dobrih kokalic, kakor tudi 70% malinovo fondant-esenco za aromatiziranje kanditov priporočajo: Destalacija esenc Šteško Potnik, Ljubljana, Slomškova ulica 27. Istotam se kupijo sveži, čisti olupki oranž kg 15 K 3965

A great progress of the world have the „Klavoline“ Klavoline je s tipkami opremljen muzikalni instrument, kojega uporabe se lahko vsak v kratkem času nauči, tako da nanj igra brez not. Natančnejše informacije se dobe pri Splošni zav. posredovalci gledališča ulica 7/III (ulica pri Slovenskem gledališču). Uradne ure od 9—10 dop. in od 3—6 pop. 4068

Voz za mizarstvo obrt. malo rabljen, kupi Ivan Andrić, mizar, Breg št. 20 Ljubljana. 4027

10 kg bele moke, 2 kg polente, 2 kg riža, 2 kg testenine, 1 kg tižola dam tistemu, ki mi preskrbi takoj stanovanje

obstoječe iz 4—5 sob, električna razsvetljava. Stroški se plačajo posebej Danajška cesta št. 33, I. nadst. 4075

Čebelni vosek suhe satine in odpadke sveč kupuje po največji dnevni ceni J. Kopač, svečar, Ljubljana, Solenburska ulica št. 90.

Hiša v Trstu trgovska ali priv. ev. tudi stavbišče se kupi.

Obvezne pisane ponudbe na Anonimno ekspedijo AL Metelk, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 382.

Tri vrata za okoliš proda trgovina s semeni Sever & komp, Ljubljana. 4012

Lega 3 nadstropna hiša v bližini sv. Jakoba mostu se proda. Pisane ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Nova hiša/4031“. 4031

10.000 kron vložen v dobro in hitro karkršnibodi kupčijo. Ponudbe pod „Dolga dobitka/4074“ na upr. Slov. Naroda. 4074

Lega kuhinja, pincaverica, plemenska, 3 in pol leta stara, 16 pesti visoka, se proda. — Poizve se v Ljubljani, Poljanska c. 68. 4051

Zidno opeko staro in novo in drug stavebeni material lovski, mestni stavebenik, Rimska cesta 2. 3965

Tri srebrne moške ure in zbirka pisemskih znamk narodaj. Iz prijaznosti na ogled pri F. K. Kallner, Solenburska ulica. 4076

Proda se dobro ohranjena mostna tehnična za 2000 kg teže na uteži, ter skoraj nova decimalna tehnična za 200 kg. Ponudbe stavite vrdki Mihael Omanec, Višnja gora. 4046

Nežigosanih bankovcev zamenjavo potura in komisijka trgovina Filip Pečenko, Danajška cesta 6. Priporočila se tudi v nakup, oziroma posredovanje vsakovrstnega blaga. 4022

100 kron nagrade dam onemu, ki mi preiskrbi preskrbi stanovanje z eno sobo in kuhinjo za takoj ali za 1. junij. Ponudbe na naslov: Ivan Sinkovič, Zibertova ulica št. 145. Ljubljana. 4049

Slovenka, 32 let stara, zmožna vsega gospodinjstva in dobra kuharica, želi službo na večje posestvo ali graščino. Ako mogoče, da bi tudi svojega 7 letnega sina imela pri sebi. Nastop lahko takoj. Ponudbe na Ana Levčar, Krško 63, Dolenjsko. 4044

Zmožen slovenski fotografski zavod ki je voljan oddati zastopstva za povečanje slik, v večjem okraju na Slovenskem, naj pošlje svojo ponudbo pod „Št. 3000/4077“ na upr. Sl. Nar. 4077

Išče se kuharica, je lahko vdova, ki kuhati in bi razumela tudi vsa druga gospodinjstva dela. Starost do 35 let. Služba je v Ljubljani v dobri hiši. — Ponudbe pod „Zvesta pomočnica/3823“ na upr. Slov. Naroda. 3823

Sivilja, spretna, ki dela lično in lepo, zmožna slovenščine in nemščine, se takoj sprejme za Ljubljano. Prednost imajo take, ki bi se hotele izuriti za prodajalke. Ponudbe s sliko in zahtevo plače pod „T. B./4079“ na upr. Sl. Nar. 4079

Proda se miza, stoli, kredenca omamizna miza uporabna, zimnice, odeje, blazine, koci. Namizni pri z obrišali (cele garniture za 6 in 12 oseb) svetilke, konzoli in več drugih stvari Gorupova ul. št. 12, v petek in v soboto (11. in 12. t. m.) od 9.—12. in od 3.—6 ure. 4034

Naravno malinovo in citronovo esenco in druge potrebščine za izdelavo dobrih kokalic, kakor tudi 70% malinovo fondant-esenco za aromatiziranje kanditov priporočajo: Destalacija esenc Šteško Potnik, Ljubljana, Slomškova ulica 27. Istotam se kupijo sveži, čisti olupki oranž kg 15 K 3965

A great progress of the world have the „Klavoline“ Klavoline je s tipkami opremljen muzikalni instrument, kojega uporabe se lahko vsak v kratkem času nauči, tako da nanj igra brez not. Natančnejše informacije se dobe pri Splošni zav. posredovalci gledališča ulica 7/III (ulica pri Slovenskem gledališču). Uradne ure od 9—10 dop. in od 3—6 pop. 4068

Voz za mizarstvo obrt. malo rabljen, kupi Ivan Andrić, mizar, Breg št. 20 Ljubljana. 4027

10 kg bele moke, 2 kg polente, 2 kg riža, 2 kg testenine, 1 kg tižola dam tistemu, ki mi preskrbi takoj stanovanje

obstoječe iz 4—5 sob, električna razsvetljava. Stroški se plačajo posebej Danajška cesta št. 33, I. nadst. 4075

Čebelni vosek suhe satine in odpadke sveč kupuje po največji dnevni ceni J. Kopač, svečar, Ljubljana, Solenburska ulica št. 90.

Hiša v Trstu trgovska ali priv. ev. tudi stavbišče se kupi.

Obvezne pisane ponudbe na Anonimno ekspedijo AL Metelk, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 382.

Otroški voziček z gumijevimi kolesi, malo rabljen se proda. Sp. Šiška, Fr. Ješja ul. 152/1. levo. 4060

Mod. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3756

Iščem pridno kuharico in hišo proti dobi. — Ponudbe pošlji na Leskno 188, Ruma, Srijem. 3940

Dve inteligentni gospodini želita korespondirati z enakimi gospodi pod „Spela“, „Uria“ poštno letice Ljubljana I. 4047

Dvoje manjših stanovanj odda v Kočevju v sredi mesta. Naslov pove upr. Slovenskega Naroda. 4044

Koruzni zdrob (gres) in moka je dobiti takoj. Vprašanja na Zagrebački paromlin, Zagreb. 4054

Koruze u kljupovi i rubljene, pšenice, sljive na vagoni i na manje prodajem a kurujem šiške u svakoj količini Ivan Pač, Sisak. 4016

Iščem starejšega in mlađšega zobo-tehnička(oo) nastop službe takoj. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: Hinko Kadrnka, dentista, Tuzla, Bosna. 4028

Moderna spalnica se popolnoma nova se proda. Ogleda se od 9.—3. Natančnejša pojava se pošlje pri hišniku Blewiesova cesta št. 3. 3984

Kovačnica. Iščem kovača za na deželo z vsem kovaš. orodjem in stanovanjem in če je samski tudi hrano, če hoče v najem ali po dogovoru z mesečno plačo. Franc Jeraj, Veliki Gaber št. 46, pošta Sl. vid, Dolenjsko. 3719

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje Hinko Hübner, Ljubljana, Gosposka ulica št. 16, poleg Križevniške cerkve. Istotam se sprejmejo neg. retuša in vsa amaterska dela. 3719

Proda se pisalna miza, stoli, kredenca omamizna miza uporabna, zimnice, odeje, blazine, koci. Namizni pri z obrišali (cele garniture za 6 in 12 oseb) svetilke, konzoli in več drugih stvari Gorupova ul. št. 12, v petek in v soboto (11. in 12. t. m.) od 9.—12. in od 3.—6 ure. 4034

Naravno malinovo in citronovo esenco in druge potrebščine za izdelavo dobrih kokalic, kakor tudi 70% malinovo fondant-esenco za aromatiziranje kanditov priporočajo: Destalacija esenc Šteško Potnik, Ljubljana, Slomškova ulica 27. Istotam se kupijo sveži, čisti olupki oranž kg 15 K 3965

A great progress of the world have the „Klavoline“ Klavoline je s tipkami opremljen muzikalni instrument, kojega uporabe se lahko vsak v kratkem času nauči, tako da nanj igra brez not. Natančnejše informacije se dobe pri Splošni zav. posredovalci gledališča ulica 7/III (ulica pri Slovenskem gledališču). Uradne ure od 9—10 dop. in od 3—6 pop. 4068

Voz za mizarstvo obrt. malo rabljen, kupi Ivan Andrić, mizar, Breg št. 20 Ljubljana. 4027

10 kg bele moke, 2 kg polente, 2 kg riža, 2 kg testenine, 1 kg tižola dam tistemu, ki mi preskrbi takoj stanovanje

obstoječe iz 4—5 sob, električna razsvetljava. Stroški se plačajo posebej Danajška cesta št. 33, I. nadst. 4075

Čebelni vosek suhe satine in odpadke sveč kupuje po največji dnevni ceni J. Kopač, svečar, Ljubljana, Solenburska ulica št. 90.

Hiša v Trstu trgovska ali priv. ev. tudi stavbišče se kupi.

Obvezne pisane ponudbe na Anonimno ekspedijo AL Metelk, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 382.

Hišnik ali hišnica se sprejme. Ponudbe pod „Hišnik/4069“ na upr. Sl. Nar. 4069

Restavracija priporočila v Ljubljano potujočemu slav. občinstvu. 3712

Pisali stroj, najboljši sestava, sasma nov ili malo rabljen želimo kupiti. Ponudbe pošlji na Zagreb, Preradovičeva 1. 3347

Sveže fiziole stroke dobavlja trgovina v Mariboru, Grajska ulica št. 12. 4089

Soba se odda učiteljici (učitelju ali starejšemu uradniku), ki bi obenem podučeval 10 letnega fantu. Naslov pove upr. Slov. Nar. 4071

Sladkor v prahu ali kristalni se kupi. Cenjene ponudbe: hotel „Slo“, Ljubljana, 4065

Sveža jajca v originalnih zabojih a 1440 komadov proda po 50 vinarjev 1 komad pri osebnem prevzemanju ali plačilo naprej Em. Suppanz, Rogatec Sp. Štajersko. 3411

Zidarji dobe trajno delo, plača do 250 K na uro. Za stanovanje in hrano se po možnosti preskrbi. Stavbena tvrdka Ivan Ogrin, Grubarjevo nabrežje 8. 3755

Stanovanje se dobi v zamenjavo v enakim stanovanjem obstoječe iz 3 sob, kopalnico, kuhinjo in pritlikinami v Ljubljani. Povprašati je Krojaška ul. 1. II. od 8 — 12 in od 4 — 7. 4035

Z 12.000—15.000 kronami udeležiti kot komp. na dobičkanosnem podjetju brez rizika in osebne udeležbe. Ponudbe na upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „J. K. 15/4028“. 4028

Grščina z nekoliko zemlje, pet opremljenih sob, v jako zdravem kraju, pripravna za mirnoljubne turiste. Povprašati je Krojaška ul. 1. II. od 8 — 12 in od 4 — 7. 4035

Proda se pisalna miza, stoli, kredenca omamizna miza uporabna, zimnice, odeje, blazine, koci. Namizni pri z obrišali (cele garniture za 6 in 12 oseb) svetilke, konzoli in več drugih stvari Gorupova ul. št. 12, v petek in v soboto (11. in 12. t. m.) od 9.—12. in od 3.—6 ure. 4034

Pšenico, oves, koruzo in ječmen prodaja samo na cele vagone od postaje Sisak za takoj veletrgovina s žitom in dobitnimi pridolki FRANG WEISS, Sisak. Ustanovljen 1881. 3714

Kupi se večja množina bencina.

Ponudbe na tovarno pohištva J. J. Naglas, Kongresni trg, Ljubljana.

Danes nenadomestljivo perilo se šteti samo z uporabo mila znamke

Ignac Fock, „Srna“ Poskusni zavoji s : 4 1/2 kg : vsebine.

Društvo lesnih industrijev v Ljubljani razpisuje mesto

ravnatelja.

Zahteva se popolna praksa v eksportu prek morja. Pisarna se bo otvorila v pristaniškem mestu čimprej mogoče. Ponudbe je poslati na naslov: F. Molnar, lesni industrije, Škofja Loka. 4004

VINO belo letnik 1918 — 7° močno K 6-50 za 1. rdeče letnik 1918 — 8° močno K 7-60 za 1. temnordeče 1. 1917 — 9-8° močno K 9 — za 1. iz kleti v Šiški odnosno kolodvor Ljubljana.

Trgovina vina MILKO JESI, Ljubljana, Florijanska ulica št. 36.

Dr. Ivan Matko strokovni zdravnik za notranje bolezni

ordinira od 1/2 3 — 1/2 4 pop. v Mariboru Stolna ulica št. 1., III. nadst.

Čemu za pomlad nove obleke

ako se s prebarvanjem starih in kemičnim čiščenjem zamazanih doseže isto, Najmodernejše barve, prihranek denarja.

Prva in največja jugos. tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila

JOS. REICH, Tovarna: Poljanski nasip št. 4. Podružnica: Solenburska ul. 4. Poštna naročila se točno izvršujejo.

Vsako jutro sveže ribe dobiva tvrdka

Leopold Fon Stari trg št. 6.

3996

Kosni pogrebni zavod v Ljubljani. Mesto posebnega obvestila.

Žalosti polnim srcem naznanjamo, da je naš srčnoljubljeni predobri soprog, oziroma sin in brat, gospod

Rudi Kollman

danes ponoči bogu vdano izdihnil svojo blago dušo. Podlegel je težki rani zadobljeni 1917. leta na Tirolskem. Pogreb se vrši iz mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu v soboto, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne. Vence hvalježno odklanjamo.

V Ljubljani, dne 11. aprila 1919.

Žalujoča soproga Lojzika Kollman in rodbina Petkosić.

 Mesto posebnega obvestila.

S potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znanecm pretužno vest, da je preminul prejemši sv. zakramente po daljšem bolehanju ljubljani sin oz. brat, gospod

Franc Stemberger

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto ob 1/4 uri popoldne izpred mrtvašnice deželne bolnice.

V Ljubljani, 11. aprila 1919.

Zalujoti ostali.

 Mesto posebnega obvestila.

Potrži globoke žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm, da je Vsegamogočni poklical k sebi naš neprecenljiv zaklad, predobro mater oziroma staro mater in taščo

Marijo Prudič

dne 7. aprila 1919 ob pol 3. pop., prevideno s tolažili sv. vere, v 65. l. dobe po mučni bolezni. Vsem, ki so poznali to blago srce, jo priporočamo v molitev.

CERKNICA, dne 7. aprila 1919.

Franc, Anton, sinova. — Marija om. Karlin, Antonija om. Pogorelec, Anica in Lojzika, hčere. — Franc Karlin, Alojz Pogorelec, zeta.

 Mesto posebnega obvestila.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm žalostno vest, da je naša predobra srčno ljubljena sestra, teta in sestrična, gospodična

Marija Valenta

danes ob pol 2. zjutraj po mučni, dolgi bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno preminula. Pogreb predrago pokojnice bo v soboto, dne 11. aprila 1919 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v Gosposki ulici št. 10. na pokopališču k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v stolni cerkvi.

V LJUBLJANI, dne 11. aprila 1919.

Rodbini Valenta in pl. Pilbach.

 Mesto posebnega obvestila.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena hči, oziroma sestra, gospodična

DORA ŠPROC

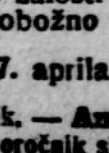
učiteljska kandidatinja III. letnika v Uršulinskem zavodu v Škofji Loki

dne 7. aprila ob 1/4 na 6. uro zjutraj, po daljši zavrtni bolezni v cvetni dobi 18 let mirno in Bogu vdano za vedno zaspala.

Pogreb predrage rajnice se je vršil v sredo, dne 9. aprila ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. Priporočamo jo v pobožno molitev in blag spomin.

Novo mesto, dne 7. aprila 1919.

Anton Šproc, okrajni tajnik. — Antonija Šproc roj. Granter, stariša. — Anton Šproc, poročnik slov. planinskega polka, Stanke Šproc, filozof. Karol Šproc, gimnazijalec, Milan Šproc, bratje. Klara Šproc, učena učiteljica hči, sestra.

 Mesto posebnega obvestila.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena hči, oziroma sestra, gospodična

DORA ŠPROC

učiteljska kandidatinja III. letnika v Uršulinskem zavodu v Škofji Loki

dne 7. aprila ob 1/4 na 6. uro zjutraj, po daljši zavrtni bolezni v cvetni dobi 18 let mirno in Bogu vdano za vedno zaspala.

Pogreb predrage rajnice se je vršil v sredo, dne 9. aprila ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. Priporočamo jo v pobožno molitev in blag spomin.

Novo mesto, dne 7. aprila 1919.

Anton Šproc, okrajni tajnik. — Antonija Šproc roj. Granter, stariša. — Anton Šproc, poročnik slov. planinskega polka, Stanke Šproc, filozof. Karol Šproc, gimnazijalec, Milan Šproc, bratje. Klara Šproc, učena učiteljica hči, sestra.

 Mesto posebnega obvestila.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm žalostno vest, da je naša predobra srčno ljubljena sestra, teta in sestrična, gospodična

Marija Valenta

danes ob pol 2. zjutraj po mučni, dolgi bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno preminula. Pogreb predrago pokojnice bo v soboto, dne 11. aprila 1919 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v Gosposki ulici št. 10. na pokopališču k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v stol